

Linköpings kommun
Delårsrapport
per den 31 oktober 2020

Delårsrapport per den 31 oktober med prognos för helår 2020

Delårsrapporten per den 31 oktober 2020 är en förenklad delårsrapport med fokus på ekonomiska avvikelser och deras påverkan på internbudget och verksamhet 2021.

På kommunens webbplats linkoping.se finns mer information om kommunens styrning, reglementen och nämndernas uppdrag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning av ekonomi och personal	3
Kommunstyrelsens observandum	6
Linköpings ekonomiska ställning	7
Ekonomiska sammanställningar och nämndernas kommentarer	14
Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 oktober 2020	14
Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2020	15
Balanskravsresultat, prognos för helår 2020	16
Driftredovisning för nämnderna per den 31 oktober 2020	17
Driftredovisning för nämnderna, prognos 2020	18
Förändrade investeringsramar under 2020	20
Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2020	21
Nämndernas redovisning av hur prognostiserade avvikelse påverkar internbudget och verksamhet 2021	27
Uppföljning av effekterna av coronapandemin	29
Redovisningsprinciper och upplysningar	33

Sammanfattning av ekonomi och personal

Kommunen följer upp och analyserar ekonomi, verksamhet och personal löpande under året. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Delårsrapporten per den 31 oktober 2020 är en förenklad delårsrapport med fokus på ekonomiska avvikelser och deras påverkan på internbudget och verksamhet 2021.

Uppföljningen med delårsrapporter utgör en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även genom exempelvis resultatdialoger mellan Kommunledningsförvaltningens stab och respektive förvaltningsledning.

Uppföljning av effekterna av coronapandemin

Coronapandemin påverkar verksamhet och ekonomi. Nämnderna har i sina delårsrapporter skrivit om de effekter som de såg i början av november som sammanfattas under en särskild rubrik längre fram i rapporten. För att kunna följa kostnaderna finns kommunövergripande koder i ekonomisystemet som hela kommunen använder för att redovisa tillkommande kostnader med anledning av coronapandemin. De redovisade nettokostnaderna för mars-oktober uppgår till 90 mnkr. Pandemin innebär även uteblivna kostnader och intäkter som är svårare att följa. Kommunen har återsökt ersättning från staten i augusti och gör ytterligare en återsökning i november enligt de begränsningar avseende återsökning som gäller (omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning). Kommunen får även statsbidrag för tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med 1 mnkr. Därutöver får kommunen statsbidrag för all sjukfrånvaro för perioden mars-juli och för den ökade sjukfrånvaron för augusti-december, sammanlagt beräknas statsbidraget till 74 mnkr.

Ekonomi

Kommunens prognostiserade resultat

Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och beräknas till plus 200 mnkr vilket motsvarar 1,9 % av verksamhetens bruttokostnader. Då budgeten är noll är resultatet även detsamma som budgetavvikelsen. I tabellen nedan redovisas hur budgetavvikelserna fördelas. Förbättringen jämfört med föregående prognos beror främst på att nämnderna förbättrat sina prognoser. De har utökat de prognostiserade överskotten utöver förbättringen som avser de utökade budgetramarna för social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden. De utökade budgetramarna finansieras med kommunstyrelsens resursmedel och påverkar därmed inte kommunens samlade resultat.

Kommunens omsättning för 2020 beräknas till 10,8 miljarder kronor.

Kommunens prognostiserade budgetavvikelser för helår i respektive prognos samt bokslut 2019

Budgetavvikelser Belopp mnkr	Prognos helår 2020 okt	Prognos helår 2020 sept	Prognos helår 2020 aug	Prognos helår 2020 mars	Bokslut 2019
Nämndernas budgetavvikelse	147	23	-8	-158	67
Ändrad redovisningsprincip			-	-	-44
Exploateringsverksamheten	18	0	8	0	9
Extra statsbidrag sjuklönekostnader, resurs- och reservmedel, intern ränta	209	268	290	257	190
Intäkter enligt uppdrag	0	0	0	0	-100
Pensionsenheten exkl finans	-27	-27	-27	-13	-34
Skatteintäkter, generella statsbidrag	41	41	41	0	66
Finansnetto	-188	-143	-143	-198	543
Summa budgetavvikelse/Årets resultat	200	161	160	-112	698

Prognos för skatteintäkter och generella statsbidrag

Sveriges Kommuner och Regioner presenterade en prognos/scenario för skatteintäkterna den 1 oktober. De skriver ”Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario för samhällsekonomin där en stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Därmed stärks resursutnyttjandet gradvis, efter det stora fallet i produktion och sysselsättning under första halvåret i år. Antagandet om återhämtning, samt nulägets stora slack i ekonomin, innebär ett antal år med hög tillväxt för BNP och sysselsättning. Den återhämtningsbana som vi antar visar samtidigt att det tar lång tid att ta igen den stora smäll för samhällsekonomin som pandemin har föranlett; exempelvis räknar vi med att andelen arbetslösa i flera år kommer att överstiga de senaste årens nivåer.” SKR:s scenario innebär högre skatteintäkter och ökade generella

statsbidrag med netto plus 41 mnkr jämfört med den reviderade budget för 2020 som fullmäktige fastställde den 21 april 2020.

Prognos för resurs- och reservmedel och extra statsbidrag för sjuklönekostnader

Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel samt det extra statsbidraget för sjuklönekostnader till 209 mnkr jämfört med den reviderade budgeten som fullmäktige fastställde den 21 april. För kommunstyrelsens resursmedel prognostiseras ett överskott med 57 mnkr, förändringen jämfört med föregående prognos beror på att social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fått utökad budgetram med sammanlagt 89 mnkr för att finansiera de prognostiserade underskotten och kultur-fritidsnämnden har fått utökad budgetram med 5 mnkr för tillfälligt stöd till elitidrotten. Kommunen beräknas få ersättning från staten för sjuklönekostnaderna och för mars-december med sammanlagt drygt 74 mnkr varav 12,8 mnkr fördelats till Leanlink och resterande 62 mnkr redovisas som överskott. Resterande överskott avser försenad nystartad verksamhet samt reserv för pris, lön och demografi.

Nämndernas prognostiserade resultat

Nämnderna prognostiserar ett sammanlagt överskott med 147 mnkr. Att det prognostiserade resultatet förbättrats så mycket jämfört med tidigare prognoser beror dels på att social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fått utökade budgetramar och dels på att flera av de övriga nämnderna har ökat sina prognostiserade överskott.

Social- och omsorgsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och Leanlink prognostiserade i tidigare delårsrapporter så stora underskott att de enligt ekonomistyrningsreglerna tagit fram åtgärdsplaner som redovisats till kommunstyrelsen. I samband med att kommunstyrelsen behandlade delårsrapporten per den 31 augusti fick social- och omsorgsnämnden vars underskott främst avser HVB-placeringar för barn och unga utökad budgetram med högst 63 mnkr men prognostiserar i den här delårsrapporten ytterligare underskott med 7 mnkr. Arbetsmarknadsnämnden som prognostiserat ett underskott för ekonomiskt bistånd fick utökad budgetram med högst 40 mnkr men beräknar i den här delårsrapporten endast behöva nyttja 26 mnkr. Leanlinks prognos för 2020 beräknas sluta på ett underskott med 16 mnkr och kommunstyrelsen har godkänt ett underskott för 2020 på minus 15 mnkr.

Två nämnder prognostiserar stora överskott. Äldrenämnden prognostiserar ett överskott med 49 mnkr som främst beror på färre hemtjänsttimmar. Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar ett överskott med 77 mnkr som framför allt beror på att kostnaderna för barn i behov av extraordinärt stöd blivit lägre än budgeterat inom förskola, fritidshem och grundskola. Det beror på att bedömningarna tydligare har anpassats till gällande regelverk.

Påverkan på budget 2021

Den enskilt största osäkerheten för nämndernas verksamhet 2021 är coronapandemin. Beroende på hur länge pandemin pågår och hur den kommer påverka människors beteende kommer den ge effekter i verksamheterna och kan även ligga till grund för omställningar eller förändringar inom respektive verksamhet.

Regeringen aviserade i september tillsammans med samarbetspartierna ytterligare tillskott till kommuner och regioner för kommande år med 166 mnkr för 2021, 111 mnkr för 2022 och därefter 55 mnkr i permanent statsbidrag riktat till äldreomsorgen. Då utökningarna till stor del är tillfälliga under 2021 och 2022 kommer det behövas anpassningar till lägre ramar kommande år.

Prognos för finansnettot

Prognos för budgetavvikelse avseende finansnettot för helår 2020 uppgår till minus 188 mnkr. Den prognosticerade avvikelsen i finansnettot avser de långsiktiga placeringarna samt pensionsmedelsplaceringarna och beror huvudsakligen på valutakursförändringar och att vissa fondplaceringar underpresterat mot index. Hade prognosen gjorts per dagens datum (17 november) skulle den blivit väsentligt mycket bättre då börsen gått upp kraftigt under november.

Investeringar

Kommunens investeringsvolym har ökat det senaste året på grund av projektet ny simhall. Den totala investeringsbudgeten för den nya simhallen beräknas till 990 mnkr. I beslutet beräknas hela investeringen finansieras med lån. För år 2020 beräknas investeringarna i simhallen uppgå till 320 mnkr. Kommunens övriga investeringar prognostiseras till 438 mnkr. Investeringarna överstiger de prognostiserade avskrivningarna med 544 mnkr.

Investeringar, belopp mnkr	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Investeringar, netto	758	819	61

Personal

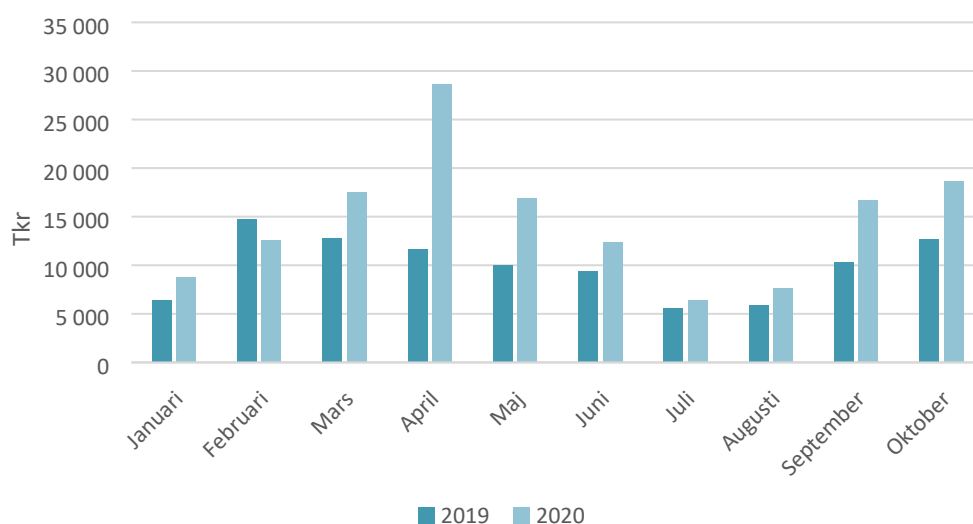
Personal	Oktober 2019	Oktober 2020	Målvärde
Antal tillsvidareanställda	9 224	9 419	-
varav barn- och ungdomsnämnden	4 536	4 611	-
varav bildningsnämnden	790	809	-
varav Leanlink	2 518	2 547	-
Personal	Oktober 2019	Oktober 2020	Målvärde
Total sjukfrånvaro	6,6	8,3	6,4
Barn- och ungdomsnämnden	6,4	8,9	
Bildningsnämnden	5,4	5,3	
Leanlink	7,9	10,1	
Total personalomsättning	6,0	7,0	6,3

Under senaste tolv månadersperioden har antalet medarbetare ökat med 228 personer till 10 153 anställda¹, omräknat motsvaras det av 9 673 årsarbeten. Förändring av förvaltningsorganisationen gör jämförelser lite haltande men Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen och Leanlink står för majoriteten av nyanställningar vilka främst kan relateras till ökning inom barn och ungdomsnämndens och bildningsnämndens verksamheter. För Leanlink kan personalökningen relateras till verksamhetsövergångar och ökad verksamhetsvolym.

Utvecklingen av sjukfrånvaron under 2020 är präglad av rådande pandemi. Jämförelse med föregående år har mer ett syfte till att förstå hur verksamheten påverkas. Den ackumulerad total sjukfrånvaro för perioden januari-oktober är 8,3 % 2020 jämfört med 6,6 % 2019. Det är uteslutande korttidssjukfrånvaro som ökat under året vilket starkt kopplas till nationella riktlinjer och förändring i sjukförsäkringssystemet under pandemin. I genomsnitt har 1 341 (+250) medarbetare varit frånvarande på grund av sjukdom en eller flera dagar per vecka under 2020, det motsvarar 13,2 % av månadsanställd personal. Situationen har påverkat den personalintensiva verksamheten och efterfrågan på tillfällig personal har varit stor och inte alltid kunnat tillgodoses med gängse system utan extra ordinära insatser har krävts

Den ökade sjukfrånvaron på grund av pandemin innebär även att sjuklönekostnaderna är betydligt högre än föregående år. Till och med oktober 2020 uppgår sjuklönekostnaderna till 146 mnkr vilket är cirka 47 % högre än föregående år.

Kommunens sjuklönekostnader (tkr) inklusive PO-tillägg

¹ Anställd i det här sammanhanget definieras som anställd med månadslön

Kommunstyrelsens observandum

Nedan redovisas avvikelser och osäkerheter i prognosen som är särskilt viktiga för kommunstyrelsen att följa:

- Osäkerheten om coronapandemins effekter på verksamhet och ekonomi under november och december samt 2021.
- Social- och omsorgsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och Leanlink prognostiserade så stora underskott i tidigare delårsrapporter att de enligt ekonomistyrningsreglerna tagit fram åtgärdsplaner som redovisats till kommunstyrelsen. Dessa följs upp i delårsrapporten. I samband med att delårsrapporten per den 31 augusti behandlades i kommunstyrelsen fick social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden utökade budgetramar (tilläggsanslag) för år 2020 för att finansiera underskotten. Social- och omsorgsnämnden prognostiserar i oktoberuppföljningen att kostnaderna ökar ytterligare så att de trots den utökade budgetramen med högst 63 mnkr prognostiserar 7 mnkr i underskott för helår 2020.

Budgetramarna för 2021 har utökats för social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden men det är viktigt för kommunstyrelsen att följa att berörda nämnder och Leanlink klarar av att anpassa verksamheten inom av fullmäktige beslutade budgetramar för 2021.

Linköpings ekonomiska ställning

Sveriges Kommuner och Regioner skriver när de presenterade en ny prognos/scenario för skatteintäkterna den 1 oktober. ”Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario för samhällsekonomin där en stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Därmed stärks resursutnyttjandet gradvis, efter det stora fallet i produktion och sysselsättning under första halvåret i år. Antagandet om återhämtning, samt nuläget stora slack i ekonomin, innebär ett antal år med hög tillväxt för BNP och sysselsättning. Den återhämtningsbana som vi antar visar samtidigt att det tar lång tid att ta igen den stora smäll för samhällsekonomin som pandemin har föranlett; exempelvis räknar vi med att andelen arbetslösa i flera år kommer att överstiga de senaste årens nivåer.”

Linköpings kommunkoncern (kommunen och de kommunala bolagen) har förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunkoncernen har en stark ekonomi med goda resultat under många år och kommunen har en låg skattesats (20,20 procent). Till och med bokslut 2019 har kommunen kunnat finansiera investeringarna med egna medel och men kommer att låna till investeringar under 2020, hela samhällsinvesteringen beräknas finansieras med lån. Linköpings kommun har externa placeringar för att säkerställa utbetalningarna av framtida pensioner.

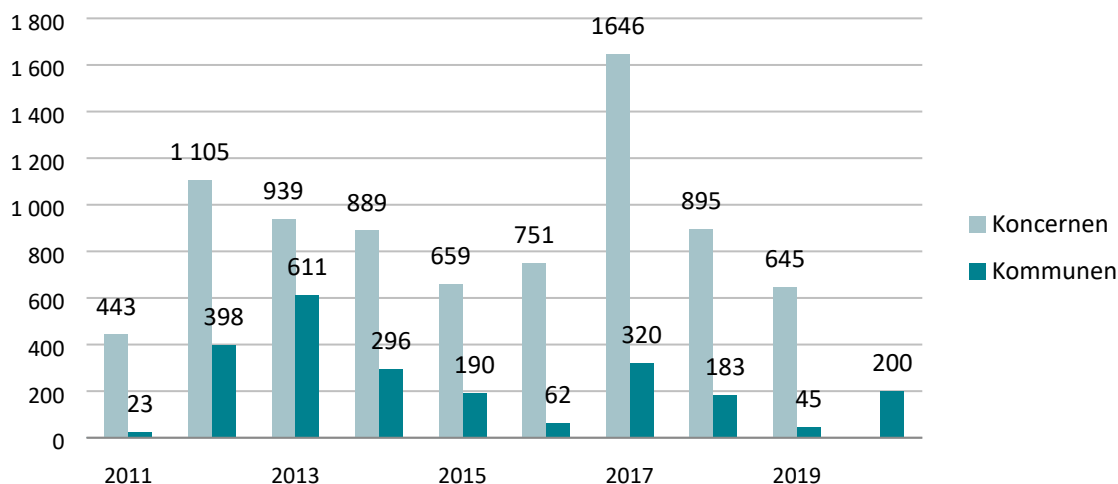
Linköping har de senaste åren haft en snabb befolkningstillväxt. Ökningen förväntas fortsätta under lång tid framöver. Behov av lokaler för förskola, skola och äldreboende kommer att vara stort den kommande tioårsperioden. Kommunens kostnader för drift av verksamhet tillsammans med kommunkoncernens samlade investeringsbehov utmanar såväl ekonomin som verksamheten. För att möta dessa utmaningar krävs långsiktig planering, effektivisering och prioritering.

Årets prognostiserade resultat

Kommunens omsättning för 2020 beräknas till 10,8 miljarder kronor.

Coronapandemin påverkar verksamhet och ekonomi vilket gör de ekonomiska prognoserna under året varit osäkra. Resultatet har påverkats av coronapandemin med dels både tillkommande samt lägre kostnader och dels flera tillfälliga statliga tillskott. Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och beräknas till plus 200 mnkr vilket motsvarar 1,9 % av verksamhetens bruttokostnader. Då det budgeterade resultatet är noll är resultatet även detsamma som budgetavvikelsen. År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet,

Bokslutsresultat för åren 2011-2019 och prognos för 2020*, belopp mnkr

* Resultatet för 2020 är redovisat enligt den nya redovisningslagen som innebär att de finansiella placeringarna marknadsvärderats. Tidigare års resultat är redovisade utan marknadsvärderade finansiella placeringar.

Nettokostnaden för kommunens verksamheter prognostiseras till 97,7 procent av kommunens skatteintäkter, statsbidrag och finansnetto. Andelen bör vara lägre än 100 procent för att skapa utrymme till att finansiera investeringarna med egna medel.

De ekonomiska förutsättningarna för de närmaste åren med bland annat tillfälliga utökningar av de generella statsbidragen för 2020 och 2021 medför att kostnadsreduceringar behöver genomföras inom stora delar av verksamheten de kommande åren. Det kommer att krävas prioriteringar mellan verksamheter, insatser och aktiviteter m.m. för att fortsättningsvis ha en ekonomi i balans. I nämndernas ramar för de kommande åren ingår kostnadsreduceringar som det är viktigt att nämnderna genomför och därutöver finns det ofördelade kostnadsreduceringar.

Linköping redovisar sedan 1998 pensionerna enligt fullfundsmodellen vilket för år 2020 förbättrar resultatet med 28 mnkr jämfört med blandmodellen. Det är först de senaste åren som resultaten förbättrats med anledning av fullfundsredovisningen. Kommunen har externa placeringar för att likvidmässigt finansiera delar av utbetalningarna.

Resultat för perioden januari–oktober 2020

Kommunens resultat för perioden januari-oktober 2020 uppgår till plus 319 mnkr. För samma period 2019 uppgick resultatet till plus 545 mnkr (inkl. marknadsvärdering av de finansiella tillgångarna enligt nya redovisningslagen). Jämfört med januari-oktober förra året ökar verksamhetens nettokostnader med 3,5 % (245 mnkr). Skatt, utjämning och generella statsbidrag ökar med 5,3 % (374 mnkr) främst beroende på tillfälligt ökade generella statsbidrag med anledning av coronapandemin.

Budgetavvikelser

Kommunens prognostiserade budgetavvikelse uppgår till plus 200 mnkr. Nedan redovisas de olika delposterna. Förbättringen jämfört med föregående prognos beror främst på att nämnderna förbättrat sina prognoser. De har utökat de prognostiserade överskotten utöver förbättringen som avser de utökade budgetramarna för social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden. De utökade budgetramarna finansieras med kommunstyrelsens resursmedel och påverkar därmed inte kommunens samlade resultat.

Budgetavvikelser Belopp mnkr	Prognos helår 2020 okt	Prognos helår 2020 sept	Prognos helår 2020 aug	Prognos helår 2020 mars	Bokslut 2019
Nämndernas budgetavvikelse	147	23	-8	-158	67
<i>Ändrad redovisningsprincip</i>			-	-	-44
Exploateringsverksamheten	18	0	8	0	9
Extra statsbidrag sjuklönekostnader, resurs- och reservmedel, intern ränta	209	268	290	257	190
Intäkter enligt uppdrag	0	0	0	0	-100
Pensionsenheten exkl finans	-27	-27	-27	-13	-34
Skatteintäkter, generella statsbidrag	41	41	41	0	66
Finansnetto	-188	-143	-143	-198	543
Summa budgetavvikelse/Årets resultat	200	161	160	-112	698

Längre fram i rapporten under rubriken ”Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2020” redovisas ytterligare kommentarer till budgetavvikelserna nedan.

Nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för 2020

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Nämnderna prognostiserar sammantaget en budgetavvikelse med plus 146,9 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 1,6 procent av deras samlade budget. Att det prognostiserade resultatet förbättrats så mycket jämfört med tidigare prognoser beror dels på att social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fått utökade budgetramar och dels på att flera av de övriga nämnderna har ökat sina prognostiserade överskott.

Social- och omsorgsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och Leanlink prognostiserade i tidigare delårsrapporter så stora underskott att de enligt ekonomistyrningsreglerna tagit fram åtgärdsplaner som redovisats till kommunstyrelsen. I samband med att kommunstyrelsen behandlade delårsrapporten per den 31 augusti fick social- och omsorgsnämnden utökad budgetram med högst 63 mnkr men prognostiserar i den här delårsrapporten ytterligare underskott med 7 mnkr. Nämndens avvikelse mot den ursprungliga och utökade budgetramen avser placeringar HVB barn och unga. Arbetsmarknadsnämnden som prognostiserat ett underskott för ekonomiskt bistånd fick utökad budgetram med högst 40 mnkr men beräknar i den här delårsrapporten endast behöva nyttja 26 mnkr.

Prognostiserade budgetavvikelser för helår 2020 och utfall i bokslut 2019

Budgetavvikelser Belopp mnkr	Prognos helår 2020 okt	Prognos helår 2020 sept	Prognos helår 2020 aug	Prognos helår 2020 mars	Bokslut 2019
Kommunstyrelsen	13,9	1,1	-17,9	-25,0	12,6
varav					
kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltning en	23,4	16,3	12,5	0,0	20,5
varav verksamhetsstöd och service	6,3	2,8	2,6	0,0	17,3
varav Leanlink	-15,8	-18,0	-33,0	-25,0	-25,2
Äldrenämnden	48,6	56,4	56,4	0,0	18,7
Social- och omsorgsnämnden	-7,0	-62,5	-62,5	-57,0	-18,6
Barn- och ungdomsnämnden	77,5	53,8	52,1	0,0	32,6
Bildningsnämnden	0,0	-5,6	-7,5	-1,3	11,2
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	-30,3	-38,6	-61,9	0,1
Kultur- och fritidsnämnden	0,3	0,4	0,3	0,0	0,8
Samhällsbyggnadsnämnden	8,9	7,9	7,9	-13,0	0,7
Samhällsbyggnadsnämnden <i>ändrad redovisningsprincip</i>					-43,6
Bygg- och miljönämnden	4,3	2,6	1,8	0,4	7,9
Övriga nämnder	0,4	-0,3	-0,3	-0,4	0,7
Summa nämndernas budgetavvikelse	146,9	23,4	-8,2	-158,2	66,7

Leanlinks prognos för 2020 beräknas sluta på ett underskott med 15,8 mnkr och kommunstyrelsen har godkänt ett underskott för 2020 på minus 15 mnkr. Obalansen i ekonomin beror främst på fortsatt stort underskott inom hemtjänst (äldreomsorg) och LSS Funktionsstöd.

Äldrenämnden prognostiserar ett överskott med 49 mnkr som beror på att hemtjänsten redovisar ett stort överskott som främst förklaras av att det utförts färre hemtjänsttimmar (bland annat som en konsekvens av coronapandemin) samt att den väntade effekten av demografin inte uppnåts. Inom vårdbostäder förväntas ett större underskott än tidigare på grund ett högre OPI (SKR:s omsorgsprisindex) än väntat samt ökade kostnader för extra ersättningar.

Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar ett överskott med 77 mnkr som framför allt beror på att kostnaderna för barn i behov av extraordinärt stöd blivit lägre än budgeterat inom förskola, fritidshem och grundskola. Det beror på att bedömningarna tydligare har anpassats till gällande regelverk.

Kommunstyrelsens prognos för året är ett överskott med 23,4 mnkr. En stor del av resultatförändringen de senaste månaderna beror på fastighetsförsäljningar som skett under september. Därtill kommer fortsatt inställd och uppskjuten verksamhet som en följd av coronapandemin. Av det prognostiserade överskottet beräknas cirka 10 mnkr vara en nettoeffekt av coronapandemin.

Budgetavvikelser för exploateringsverksamheten, resurs- och reservmedel, intäkter enligt uppdrag samt pensionsenheten

Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel samt det extra statsbidraget för sjuklönekostnader till 209 mnkr jämfört med den reviderade budgeten som fullmäktige fastställde den 21 april. De olika delarna som ingår i prognosen beräknar följande avvikelser mot budget:

- Kommunstyrelsens resursmedel: +56,9 mnkr förändringen jämfört med föregående prognos beror på att social- och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fått utökad budgetram (tilläggsanslag) med sammanlagt 89 mnkr för att finansiera de prognostiserade underskotten och kultur-fritidsnämnden har fått utökad budgetram med 5 mnkr för tillfälligt stöd till elitidrotten
- Försenad nystartad verksamhet: +40,2
- Reserv för pris, lön, demografi: +57,5 mnkr
- Bidrag från staten för sjuklönekostnader under coronapandemin +61,6 mnkr (efter att Leanlink erhållit 12,8 mnkr av statsbidraget)
- Intäkter enligt uppdrag: Ingen avvikelse men redovisas under finansnettot då det är en finansiell intäkt.
- Intern ränta: -7,3 mnkr

Exploateringsverksamhetens nettointäkt/resultat prognostiseras till 94 mnkr vilket är 18 mnkr mer än budget. De nya redovisningsprinciperna som gäller fr.o.m. 2019 innebär att resultatet från exploateringsverksamheten kommer att fluktuera mer än tidigare och resultatkravet/den budgeterade intäkten är vad verksamheten genomsnittligt förväntas generera per år. Förändringen innebär en städning av gamla projekt som får till följd att resultateffekten från avslutade projekt är ovanligt stor 2020 samt att det kommer att uppstå en positiv engångseffekt på intäkterna med 19 mnkr.

Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden för beräkning av pensionsskulden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. I prognosen från pensionsadministratören uppgår budgetavvikelsen för år 2020 till minus 20 mnkr inkl. finansiella kostnader.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Efter att budgeten för 2020 fastställdes av fullmäktige den 26 november 2019 har det utöver extra statliga tillskott till kommunsektorn även kommit nya prognoser från SKR som innebär lägre skatteintäkter. Med anledning av förändringarna under våren beslutade kommunfullmäktige i april att revidera budgeten. Det då prognostiserade överskottet användes för att förstärka kommunstyrelsens resursmedel med 128 mnkr till 163 mnkr för 2020.

Enligt beslut i riksdagen får kommunerna utökade statsbidrag under år 2020 enligt nedan. Jämfört med den ursprungliga budgeten som KF fastställde den 26 november 2019 har de generella statsbidragen ökat med 296 mnkr och skatteintäkterna minskat med 137 mnkr enligt SKR:s prognos den 1 oktober. De statliga tillskotten är till stor del tillfälliga under 2020 och 2021 vilket innebär kostnadsreduceringar kommande år.

Statliga tillskott till kommunerna år 2020

Belopp mnkr	År 2020
Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden "Välfärdsmiljarder" enl beslut den 19 februari (169 kr/invånare och 1,74 miljarder till kommunsektorn)	28
Extra generella statsbidrag till kommunsektorn för att stärka välfärden "Välfärdsmiljarder" enl regeringens vårandringsbudget den 19 april aviserat i januari (339 kr/invånare, 3,5 miljarder till kommunsektorn)	55
Extra generella statsbidrag, regeringens förslag den 2 april om tillskott av statsbidrag med anledning av coronaviruset, ingår i vårandringsbudgeten och vårpropositionen (1 017 kr/invånare, 10,5 miljarder till kommunsektorn)	166
Extra statligt tillskott aviserat den 18 maj (3 mdkr till kommunen)	47
Summa statliga tillskott	296

Utöver tillskotten ovan får kommunen ersättning från staten för sjuklönekostnaderna som för mars-september som uppgår till 50 mnkr. Dessa redovisas tillsammans med verksamhetens nettokostnader.

SKR:s prognos den 1 oktober innebär högre skatteintäkter och ökade generella statsbidrag med netto plus 41 mnkr jämfört med den reviderade budgeten för 2020 som fullmäktige fastställde den 21 april 2020.

Finansnettot

Från och med räkenskapsår 2019 finns en ny kommunal redovisningslag och Rådet för kommunal redovisning (RKR) har gjort en översyn av samtliga rekommendationer. Några av de nya reglerna får stor betydelse för Linköpings kommun då kommunen har stora externa placeringar och årliga utdelningar från kommunens bolag. Reglerna innebär bland annat att kortsiktiga förändringar i placeringsportföljernas marknadsvärden ska bokföras som intäkter eller kostnader. Det innebär att variationen i de enskilda kalenderårsresultaten kan bli betydande.

Kommunen har avvakta med att applicera den nya lagstiftningen avseende marknadsvärdering av finansiella omsättningstillgångar då konsekvenserna i redovisningen är stora. Från och med 2020 har kommunen dock tillämpat den nya lagstiftningen fullt ut. Per den 31 oktober 2020 har resultatet påverkats negativt med 13 mnkr avseende orealiserat resultat för finansiella omsättningstillgångar. Balanskravsresultatet påverkas däremot inte av de förändrade redovisningsprinciperna.

Prognos för budgetavvikelse avseende finansnettot för helår 2020 uppgår till minus 188 mnkr. Den prognostiserade avvikelsen i finansnettot beror huvudsakligen på valutakursförändringar och att vissa fondplaceringar underpresterat mot index. Det är svårare att göra prognoser med de nya redovisningsprinciperna och prognosen kan komma att bli kraftigt förändrad vid årets slut beroende av hur det går på de finansiella marknaderna, prognosen förutsätter att de finansiella marknaderna ligger på samma nivå som per den 31 oktober när året är slut. Hade prognosen gjorts per dagens datum (17 november) skulle den blivit väsentligt mycket bättre då börsen gått upp kraftigt under november.

Belopp mnkr	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Koncernfinansiering	1	1	0
Intäkter medlemskap Kommuninvest	6	6	0
Utdelning från Linköpings Stadshus AB	41	30	11
Bosociala medel	55	66	-11
Intäkter enligt uppdrag	50	50	0
Långsiktiga placeringar	41	205	-164
Pensionsmedelsplaceringar	26	54	-28
Kommunens övriga finansiella intäkter	40	41	-2
Kostnader, inkl. räntekostnader för kommunens lån	-2	-2	0
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse bl.a. räntekostnad och basbeloppsuppräknig	-87	-93	6
Summa finansnetto	171	358	-188

Att det tidigare varit möjligt att budgetera och prognostisera finansnettot beror på att försiktighetsprincipen har tillämpats i placeringsportföljernas redovisning. Det innebär att det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde bokförs. Principen har gjort det möjligt att spara avkastning från goda år och realisera avkastningen under år med sämre avkastning. Den finansiella kostnaden avseende pensionskulden som beräknas av pensionsadministratören prognostiseras att bli 6 mnkr lägre än vad som budgeterats för 2020.

Kommunens likviditet

Likviditeten per den 31 oktober 2020 ligger på plus 235 mnkr, högsta dagssaldo under 2020 ligger på plus 876 mnkr och ett lägsta saldo på minus 900 mnkr. Likviditeten bedöms vara tillfredställande och kommunen belastas inte med några inlåningsavgifter vid positivt saldo på banken.

Inga likviditetsuttag från långsiktiga placeringar eller pensionsmedelsportföljen har hittills tillförts kommunens kassa under 2020.

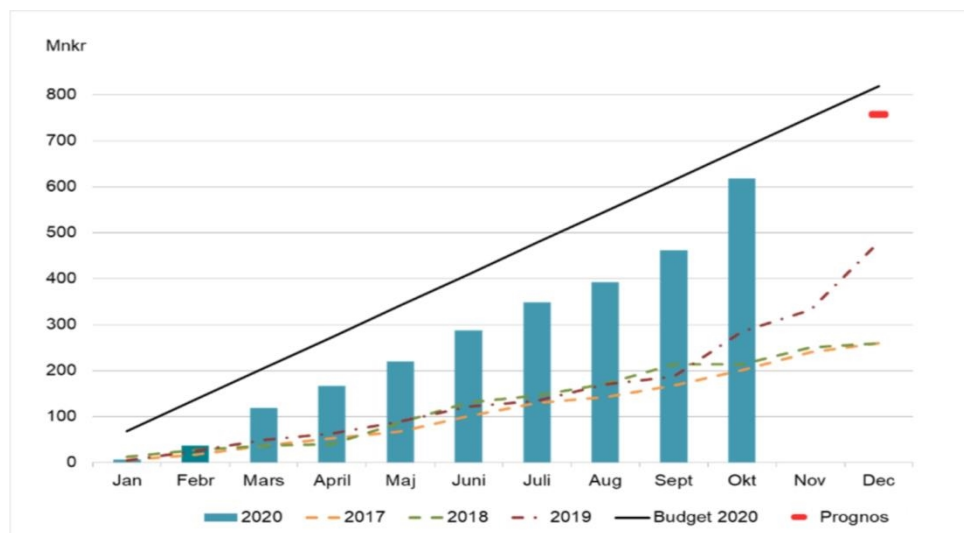
Lån

Per 2020-10-31 har kommunen 400 mnkr i lån, huvudsakligen för att möta löpande kostnader för simhallen. Låneramen tillåter lån upp till drygt 600 mnkr men för tillfället finns inga planer på att öka lånevolymer. Snitträntan för lånen ligger på 0,2 %.

Kommunens investeringar och exploateringsverksamhet

Nettoinvesteringarna per 31 oktober 2020 uppgick till 616 mnkr, jämfört med linjär periodiserad budget på 683 mnkr. Motsvarande period förra året uppgick nettoinvesteringarna till knappt 285 mnkr.

Kommunens ackumulerade nettoinvesteringar för respektive månad

Helårsprognosen för kommunens nettoinvesteringar 2020 uppskattas till 758 mnkr, vilket är 61 mnkr lägre än budget 2020. Budget och prognos 2020 är väsentligt högre än tidigare år. Den kraftiga ökningen i investeringsvolymen 2020 beror främst på det stora investeringsprojektet ny simhallsanläggning samt utökad investeringsram hos samhällsbyggnadsnämnden på grund av uteblivna exploateringsintäkter. Enligt ny rekommendation får exploateringsintäkter inte längre periodiseras mot avskrivningar, se mer i avsnittet exploateringsverksamheten nedan.

Investeringsredovisning 2020				
Belopp Mnkr	2020 jan-okt	2020 Budget	2020 Prognos	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	40	87	70	17
varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen	1	3	1	2
varav verksamhetsstöd och service	32	60	45	15
varav Säkerhet	3	19	19	0
varav Leanlink	4	5	5	0
Kommunstyrelsen, simhall	296	272	320	-48
Kommunstyrelsen, resursmedel	0	15	0	15
Kommunstyrelsen, strategisk markreserv	21	50	21	29
Äldrenämnden	0	1	1	0
Social- och omsorgsnämnden	1	1	1	0
Barn- och ungdomsnämnden	8	21	18	3
Bildningsnämnden	5	11	6	5
Kultur- och fritidsnämnden	5	37	6	31
Samhällsbyggnadsnämnden	240	323	315	8
Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0	0
Bygg- och miljönämnden	0	1	1	0
Summa	616	819	758	61

Verksamhetsstöd och service har fått utökad investeringsram med 15 mnkr med anledning av att LKDATA förväntar sig utökade volymer och högre prisnivå på hårdvara, ny brandvägg samt uppskjuten investering från 2019. Därutöver beräknas en om- och utbyggnad av stamnät ske 2020. Medel togs från kommunstyrelsens resursmedel för investeringar.

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen prognostiserar att årets budgetram för projektet ny simhall kommer att överskridas med 48 mnkr. Orsaker till avvikelsen är en tidigarelagd kostnad för parkeringsfriköp från Sankt Kors samt högre konsultkostnader.

Kommunstyrelsen har under året nyttjat 21 mnkr av kommunstyrelsens medel för strategisk markreserv till markinköp kopplat till projektet ny simhall.

Kultur- och fritidsnämndens helårsprognos 2020 visar ett budgetöverskott på 31 mnkr med anledning av flera försenade investeringsprojekt, såsom Ryd Sportcenter, konstgräsplan i Lingham, motionsspår i Ekängen och byte av konstgräs.

I övrigt visar inte prognoserna någon väsentlig budgetavvikelse för investeringsverksamheten.

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång. Avskrivningar och intern ränta beräknas inte för pågående projekt men när de tas i bruk och aktiveras belastas nämnderna med denna kostnad. Utgifter för pågående projekt per sista oktober 2020 uppgick till 937 mnkr, jämfört med 472 mnkr samma period föregående år. Av dessa 937 mnkr avser 410 mnkr projektet ny simhall.

Exploateringsverksamheten

Kommunens exploateringsverksamhet anskaffar, utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet ska denna klassificeras och värderas som en omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera, som ska finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Dessa

investeringar kommer att påverka kommunens budget kommande år genom ökade drifts- och underhållskostnader.

På grund av ändrade redovisningsprinciper har kommunens exploateringsredovisning förändrats 2020. Kommunens utgifter för investeringar på allmän platsmark kopplade till exploateringar redovisas numera inom investeringsverksamheten medan intäkter i form av exploateringsbidrag och markförsäljning fortsatt redovisas inom exploateringsverksamheten. Det innebär att resultatet från exploateringsverksamheten kommer vara högre samt variera mer än tidigare och resultatkravet/den budgeterade intäkten är vad verksamheten genomsnittligt förväntas generera per år.

Exploateringsredovisning 2020		
Belopp Mnkr	2020 jan-okt	2020 Prognos
Effekter på resultaträkningen		
Intäkter markförsäljning	44,0	78,0
Exploateringsbidrag och övriga intäkter	2,2	10,0
Vinst avslutade projekt	18,5	19,0
Summa intäkter	64,7	107,0
Kostnader mark	-17,5	-27,0
Engångseffekt från äldre projekt*	-	30,0
Förlust avslutade projekt*	-1,4	-15,0
Övriga kostnader	0,0	-0,8
Summa kostnader	-18,9	-12,8
Resultat före resultatkrav	45,8	94,2
Budgeterat resultat/Resultatkrav	-63,3	-76,0
Resultat	-17,5	18,2

*Effekt av förändrade redovisningsprinciper.

Helårsprognosen 2020 är en nettointäkt med 94 mnkr, varav den största delen avser intäkter från markförsäljning. Volymen på markförsäljningen 2020 är låg jämfört med tidigare år med anledning av relativt liten volym verksamhetsmark.

De förändrade redovisningsprinciperna gav upphov till ett behov av städning bland äldre exploateringsprojekt som ej helt kunde hanteras i bokslutet 2019, och som därför har fortsatt under 2020. Den städningen får till följd att resultateffekten från avslutade projekt är ovanligt stor 2020 samt att det kommer att uppstå en positiv engångseffekt på intäkterna med 19 mnkr.

Sammantaget innebär ovan att prognosen för exploateringen är 18 mnkr högre än det budgeterade resultatet om 76 mnkr.

Ekonomiska sammanställningar och nämndernas kommentarer

Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 oktober 2020

	Redovisning 31 okt 2020	Redovisning 31 okt 2019	Förändring mnkr	Förändring exkl jämförelsestör ande, procent
Belopp mnkr				
Verksamhetens intäkter	1 490	1 497	-7	
Verksamhetens kostnader	-8 642	-8 408	-233	
Jämförelsestörande poster	0	0	0	
Avskrivningar	-179	-174	-5	
Verksamhetens nettokostnader	-7 330	-7 085	-245	3,5
Skatteintäkter	6 164	6 114	50	
Generella statsbidrag, utjämnung	1 151	810	341	
Kommunal fastighetsavgift	168	186	-18	
<i>Summa skatteintäkter o bidrag</i>	<i>7 483</i>	<i>7 109</i>	<i>374</i>	<i>5,3</i>
Verksamhetens resultat	153	24	128	
Finansiella intäkter	255	53	202	
Finansiella kostnader	-75	-87	12	
Jämförelsestörande finansiella poster	-13	555	-568	
<i>Summa finansnetto</i>	<i>167</i>	<i>521</i>	<i>-354</i>	
Resultat efter finansiella poster	319	545	-226	
Extraordinära poster				
PERIODENS RESULTAT	319	545	-226	

*) Redovisningen per den 31 oktober 2019 har justerats på grund av ny redovisningslag som innebär att finansiella placeringar ska marknadsvärderas vilket påverkat årets resultat och de finansiella jämförelsestörande posterna med 555 mnkr.

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet per den 31 oktober

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Jämförelsestörande poster bör särskilt beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år.

Som jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar.

Från och med 2020 marknadsvärderas de finansiella tillgångarna och de orealiserade vinsterna och förlusterna redovisas som jämförelsestörande finansiella poster. I resultatet per den 31 oktober uppgår nettot av de orealiserade vinsterna och förlusterna till -13 mnkr. Per den 31 oktober redovisas inte några andra jämförelsestörande poster. Resultatet per den 31 oktober exkl. jämförelsestörande poster är 332 mnkr.

Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2020

	Prognos helår 2020	Budget 2020	Avvikelse prognos	Bokslut 2019	Förändring exkl jämförelse- störande, procent
Belopp mnkr					
Verksamhetens intäkter	1 862	1 895	-33	1 917	
Verksamhetens kostnader	-10 586	-10 949	362	-10 539	
Jämförelsestörande poster	0		0	6	
Avskrivningar	-214	-232	18	-211	
Verksamhetens nettokostnader	-8 938	-9 286	347	-8 828	1,2
Skatteintäkter	7 404	7 421	-17	7 340	
Generella statsbidrag, utjämning	1 290	1 233	58	967	
Kommunal fastighetsavgift	274	274	0	261	
<i>Summa skatteintäkter o bidrag</i>	<i>8 968</i>	<i>8 927</i>	<i>41</i>	<i>8 568</i>	<i>4,7</i>
Verksamhetens resultat	29	-358	388	-259	
Finansiella intäkter	273	453	-181	410	
Finansiella kostnader	-89	-95	6	-106	
Jämförelsestörande finansiell poster)	-13		-13	653	
<i>Summa finansnetto</i>	<i>171</i>	<i>358</i>	<i>-188</i>	<i>957</i>	<i>-43,9</i>
Resultat efter finansiella poster	200	0	200	698	
Extraordinära poster	-	-	-	-	
ÅRETS RESULTAT *)	200	0	200	698	
<i>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</i>	<i>213</i>			<i>39</i>	

*) Bokslut 2019 har justerats på grund av ny redovisningslag som innebär att finansiella placeringar ska marknadsvärderas vilket påverkat årets resultat och de finansiella jämförelsestörande posterna med 653 mnkr.

Jämförelsestörande poster som ingår i det prognostiserade resultatet

De jämförelsestörande posterna i prognosen uppgår sammanlagt till minus 13 mnkr och avser de finansiella tillgångarna. Prognostiserat resultat för 2020 exklusive jämförelsestörande poster är 213 mnkr.

Förändrad budget under 2020

Förändringar av budgetposter efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2020 med plan för 2021-2023 den 26 november 2019 enligt nedan:

- Intäkter enligt uppdrag 50 mnkr är flyttad från verksamhetens nettokostnader till finansnettot då det är en finansiell intäkt.

Balanskravsresultat, prognos för helår 2020

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

Kommunen har ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 213 mnkr, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Balanskravsutredning	Prognos	Bokslut
Belopp, mnkr	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	200	698
Samtliga realisationsvinster		-6
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	13	-653
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	213	39
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Balanskravsresultat	213	39

Driftredovisning för nämnderna per den 31 oktober 2020

Nettokostnader inkl. avskrivningar, belopp mnkr Nämnd, styrelse	Redovisning 31 oktober 2020	Redovisning 31 oktober 2019	Förändring
Kommunfullmäktige	10,6	11,3	-0,7
Kommunens revisorer	3,8	4,1	-0,3
Kommunstyrelsen	352,9	360,5	-7,6
<i>varav</i> <i>kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen</i>	352,4	355,0	-2,6
<i>varav verksamhetsstöd och service</i>	-10,0	-17,9	7,9
<i>varav Leanlink</i>	10,4	23,4	-12,9
Överförmyndarnämnden	12,8	12,2	0,6
Valnämnden	0,1	2,2	-2,0
Äldrenämnden	1 177,2	1 131,6	45,6
Social- och omsorgsnämnden	1 309,2	1 231,5	77,7
Barn- och ungdomsnämnden	2 798,2	2 755,7	42,6
Bildningsnämnden	691,0	615,5	75,5
Kultur- och fritidsnämnden	306,0	286,9	19,1
Samhällsbyggnadsnämnden	367,7	324,6	43,1
Exploateringsverksamhet ¹	-45,8	-20,2	-25,7
Arbetsmarknadsnämnden	358,9	335,3	23,6
Bygg- och miljönämnden	41,7	36,9	4,8
Delsumma verksamheten	7 384,4	7 088,2	296,2
Pensionsenheten exkl finansiella poster	22,9	25,5	-2,6
Intern finansiering (intern ränta)	-40,1	-28,6	-11,4
Bidrag från staten för sjuklönekostnader under Coronapandemin	-37,1		-37,1
Resursmedel, reserv för pris o lön	0,0		0,0
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader		-0,1	0,1
Verksamhetens nettokostnader	7 330,2	7 085,0	245,2

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för prognos, budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat.

Driftredovisning för nämnderna, prognos 2020

Nettokostnader inkl. avskrivningar, belopp mnkr Nämnd, styrelse	Prognos helår 2020	Budget 2020	Avvikelse prognos	Bokslut 2019
Kommunfullmäktige	12,8	12,6	-0,2	14,4
Kommunens revisorer	5,4	5,4	0,0	5,4
Kommunstyrelsen	451,5	465,4	13,9	470,0
<i>varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen</i>	<i>442,0</i>	<i>465,4</i>	<i>23,4</i>	<i>462,1</i>
<i>varav verksamhetsstöd och service¹</i>	<i>-6,3</i>	<i>0,0</i>	<i>6,3</i>	<i>-17,3</i>
<i>varav Leanlink</i>	<i>15,8</i>	<i>0,0</i>	<i>-15,8</i>	<i>25,2</i>
Överförmyndarnämnden	15,4	16,0	0,6	14,6
Valnämnden	0,2	0,2	0,0	2,2
Äldrenämnden	1 415,8	1 464,5	48,6	1 366,0
Social- och omsorgsnämnden	1 574,0	1 567,0	-7,0	1 500,1
Barn- och ungdomsnämnden	3 453,6	3 531,1	77,5	3 392,0
Bildningsnämnden	848,1	848,1	0,0	786,0
Kultur- och fritidsnämnden	374,4	374,7	0,3	361,8
Samhällsbyggnadsnämnden	468,3	477,2	8,9	467,5
Exploateringsverksamhet ¹	-94,2	-76,0	18,2	-54,3
Arbetsmarknadsnämnden	437,9	437,9	0,0	407,4
Bygg- och miljönämnden	57,3	61,6	4,3	53,0
Delsumma verksamheten	9 020,6	9 185,8	165,1	8 786,1
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	27,5	0,6	-26,9	47,1
Intern finansiering (intern ränta) ¹	-48,1	-55,4	-7,3	-45,4
Bidrag från staten för sjuklönekostnader under Coronapandemin (exkl 12,8 mnkr Leanlink)	-61,6		61,6	
Resursmedel, reserv för pris o lön, justering nyttillkommen verksamhet	0,0	154,6	154,6	0,0
Intäkter enligt uppdrag 50 mnkr, flyttad till finansnettot då det är en finansiell intäkt.	-	-	0,0	0,0
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader			0,0	39,8
Verksamhetens nettokostnader	8 938,4	9 285,6	347,2	8 827,5

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för prognos, budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat.

Förändrade budgetramar under 2020

Förändringar av nämndernas budgetramar efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2020 med plan för 2021-2023 den 26 november 2019 enligt nedan:

- Kommunens revisorer fick utökad budgetram med 200 tkr för att utreda kommunrevisionens organisation som finansierades med kommunstyrelsens resursmedel. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-03-24 § 73.
- Budgetramen för ungdomsombuden om 965 tkr flyttades från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden. Beslutades i kommunfullmäktige 2019-12-10 § 405.
- Kommunstyrelsens budgetram har utökats med högst 6 000 tkr för höjt friskvårdsbidrag som finansierades med kommunstyrelsens resursmedel. Beslutades i kommunstyrelsen den 2020-06-09 § 191.
- Med anledning av ny lag och rekommendationer om redovisning har redovisningen av exploatering, detaljplaner, projektledning ändrats. Förändringen innebär att de budgeterade exploateringsintäkterna ökat med 31 000 tkr, samhällsbyggnadsnämndens ram utökats med 21 500 tkr för avskrivningar, 10 600 tkr för intern ränta, 9 500 tkr för detaljplaner, projektledning. Den kommunövergripande budgeterade intäkten för intern ränta har höjts med 10 600 tkr. Nettoförändringen är noll. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-02-25 § 36.

- Reviderad budget för 2020 med anledning av extra statligt stöd till kommunsektorn. Kommunstyrelsens budgeterade resursmedel för 2020 utökas med 128 000 tkr som finansieras med statens extra stöd till kommunsektorn.
Beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-21.
- Slutjustering av resursfördelning för demografiska förändringar utifrån ny befolkningsprognos mars 2020. Äldrenämndens budgetram utökas med 2 855 tkr, barn- och ungdomsnämndens ram minskas med 4 908 tkr och bildningsnämndens minskas med 2 232 tkr. Justeringarna görs mot kommunstyrelsens reserv för demografiska förändringar. Delegation enligt beslut i samband med budget för 2020.
- Bildningsnämndens budgetram har utökats med högst 5 700 tkr för måltidskuponger för gymnasieelever som finansierades med kommunstyrelsens resursmedel.
Beslutades i kommunstyrelsen 2020-05-05 § 135.
- Preliminär justering för försenad driftstart nytillkommen verksamhet – samhällsbyggnadsnämndens ram har preliminärt minskats med 30 700 tkr och kultur-och fritidsnämndens ram har preliminärt minskats med 9 508 tkr. Justeringen redovisas ovan under rubriken ”Resursmedel, reserv för pris o lön, justering nytillkommen verksamhet”.
- Intäkter enligt uppdrag 50 mnkr, flyttad från verksamhetens nettokostnader till finansnettot då det är en finansiell intäkt.
- Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 5 000 tkr för tillfälligt stöd till elitidrotten under 2020 som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel.
Beslutades i KS 2020-10-06 § 272
- Social-och omsorgsnämndens budgetram utökas med högst 63 000 tkr för att täcka prognostiserat underskott som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel.
Beslutades i KS den 20 oktober.
- Arbetsmarknadsnämndens budgetram utökas med högst 40 000 tkr för att täcka prognostiserat underskott som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel. I delårsrapporten per den 31 oktober beräknar nämnden att nyttja 26 170 tkr av tilläggsanslaget.
Beslutades i KS den 20 oktober.

Förändrade investeringsramar under 2020

Nämndernas investeringsramar har ändrats under året enligt nedan:

- Kommunstyrelsens investeringsram utökades med 252 mnkr 2020, avseende finansiering i produktionsskedet av projektet ny simhall. Beslutades i kommunfullmäktige 2019-09-24.
- Kommunstyrelsens investeringsram utökades med 1,2 mnkr, avseende ombyggnation av receptionen i Stadshuset. Beslutades i kommunfullmäktige 2019-10-22.
- Verksamhetsstöd och service investeringsram utökades med 7,1 mnkr, avseende ökade volymer samt digitaliseringsåtgärder. Beslutades i kommunfullmäktige 2019-10-22.
- Kultur- och fritidsnämnden investeringsram utökades med 24,1 mnkr. Beslutades i kommunstyrelsen 2019-12-10.
- Kommunstyrelsens fick föra över 39,7 mnkr från 2019 års investeringsutrymme till 2020, avseende investeringar i civilt försvar samt investeringsprojektet ny simhall. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-03-24.
- Kultur- och fritidsnämndens fick föra över 10,7 mnkr från 2019 års investeringsutrymme till 2020, avseende motionsspår i Ekängen, konstgräsplan i Skäggetorp samt byte av konstgräs. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-03-24.
- Samhällsbyggnadsnämnden fick föra över 6,2 mnkr från 2019 års investeringsutrymme till 2020, avseende gång- och cykelväg längs Fågelsångsvägen i Lingham, lekplatsen vid Mariedalsgatan i Malmslätt, renoveringen av kajen mellan Tullbron-Nykvarnsparken samt nybyggnationen av omlöpet i Nykvarn. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-03-24.
- Samhällsbyggnadsnämndens investeringsram utökades med 83 mnkr, avseende utebliven finansiering av exploateringsintäkter i investeringsverksamheten. Beslutades i kommunfullmäktige 2020-02-25.

Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2020

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur skattemedlen ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Prognostiserade budgetavvikelser för helår 2020 i de olika prognoserna under året och utfall i bokslut 2019

Budgetavvikelser Belopp mnkr	Prognos helår 2020 okt	Prognos helår 2020 sept	Prognos helår 2020 aug	Prognos helår 2020 mars	Bokslut 2019
Kommunstyrelsen	13,9	1,1	-17,9	-25,0	12,6
<i>varav</i> kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen	23,4	16,3	12,5	0,0	20,5
<i>varav verksamhetsstöd och service</i>	6,3	2,8	2,6	0,0	17,3
<i>varav Leanlink</i>	-15,8	-18,0	-33,0	-25,0	-25,2
Äldrenämnden	48,6	56,4	56,4	0,0	18,7
Social- och omsorgsnämnden	-7,0	-62,5	-62,5	-57,0	-18,6
Barn- och ungdomsnämnden	77,5	53,8	52,1	0,0	32,6
Bildningsnämnden	0,0	-5,6	-7,5	-1,3	11,2
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	-30,3	-38,6	-61,9	0,1
Kultur- och fritidsnämnden	0,3	0,4	0,3	0,0	0,8
Samhällsbyggnadsnämnden	8,9	7,9	7,9	-13,0	0,7
Samhällsbyggnadsnämnden <i>ändrad redovisningsprincip</i>					-43,6
Bygg- och miljönämnden	4,3	2,6	1,8	0,4	7,9
Övriga nämnder	0,4	-0,3	-0,3	-0,4	0,7
Summa nämndernas budgetavvikelse	146,9	23,4	-8,2	-158,2	66,7

Nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas kommentarer. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds delårsrapport.

Kommunfullmäktige (underskott 0,2 mnkr)

Kommunfullmäktige har flyttat två av sina sammanträden till Konsert och Kongress, vilket medfört ökade kostnader utöver budget.

Samtidigt har inte kommunfullmäktiges verksamhet kunnat genomföras i sin helhet med anledning av coronapandemin, exempelvis utskott för medborgardialog och viss representation, varför kommunfullmäktiges budget i dessa delar visar på ett överskott.

Kommunstyrelsen (överskott 13,9 mnkr)

Kommunstyrelsen består av tre delar som prognostiserar följande avvikelser mot budget:

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen	+23,4 mnkr
Verksamhetsstöd och service	+6,3 mnkr
Leanlink	-15,8 mnkr

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen prognos för helåret visar en positiv avvikelse jämfört med årets budget med 23,4 mnkr. Av detta beräknas cirka 10 mnkr vara en nettoeffekt av coronapandemin. Samtliga staber utom en redovisar överskott jämfört med budget i sina årsprognoser. Detta är dels en följd av att verksamhet ställts in eller skjutits upp, samt dels en effekt av att personal under året varit utlånad till andra förvaltningar krisledning vilket medfört lägre personalkostnader.

En stor del av resultatförändringen de senaste månaderna beror på fastighetsförsäljningar som skett under september. Därtill kommer fortsatt inställd och uppskjuten verksamhet som en följd av coronapandemin.

Verksamhetsstöd och service (VSS)

VSS ökar sitt prognostiserade överskott från 2,8 mnkr till 6,3 mnkr. Huvuddelen av överskottet kommer från LKDATA, med en prognos på 7 mnkr vilket är 3 mnkr bättre än tidigare prognos. Resultatet förklaras med ökad intäkter kopplat till övertagande av ansvar inom PM3 samt ökade volymer.

Kontakt Linköping prognostiserar ett överskott på 1 mkr. Ekonomiservice och eLärandeCenter är fortsatt de verksamheter som visar på underskott. Löneservice tillförs som verksamhetsområde den 1 december.

Leanlink

Leanlinks prognos för 2020 beräknas sluta på ett underskott om 15,8 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade den 22 oktober 2019 att godkänna Leanlinks budget med ett underskott för 2020 på minus 15,0 mnkr. I prognosen har inräknats återsökta statsbidrag om 9 mnkr per 31/8 och även 5 mnkr per 30/11, d.v.s. totalt 14 mnkr för helåret. Prognosen pekar på en resultatförbättring jämfört med föregående år på ca 9 mnkr. Fyra av fem verksamhetsområden bedöms förbättra sitt resultat jämfört med 2019.

De största underskotten (rensat från Coroneffekt) beror på fortsatt underfinansiering av hemtjänst (Äldreomsorg), fortsatt låg ersättningsnivå inom personlig assistans som ej täckt löneutvecklingen under ett antal år och låg extraersättning för ökade behov hos brukare (LSS Funktionsstöd). Dessutom fortsätter antalet tomplatser inom LSS Funktionsstöds gruppboheter vara stort vilket påverkar intäkterna på negativt sätt.

Beräkningen av Äldreomsorgs helårsprognos bygger på att de verksamheter som för närvarande saknar avtal får full kostnadstäckning för uppdragen (avser 26 st. vårdboenden, sammanhållna servicehus samt trygghetsboenden).

Uppföljning av Leanlinks åtgärdsplan

Arbetet med åtgärdsprogram pågår i många delar enligt planen. För närvarande pågår översyn av Leanlinks fordonsprocess för att effektivisera hantering och ekonomi av drygt 200 fordon som dagligen rullar i verksamheterna. Implementeringen av e-handel pågår likaså. Översyn av inköpsorganisationen pågår med hjälp av studentmedarbetare.

Arbetet med de rekommendationer som extern konsult lämnat efter sin genomlysning har påbörjats. Dessutom fortsätter bl. a. dialogerna med social- och omsorgsnämnden angående personlig assistans och-avseende effektivisering av användandet av platserna inom gruppboheter.

En ny tjänst har inrättats inom äldreomsorgen som har till uppgift att arbeta med effektiv bemanning. Åtgärder och aktiviteter inom projektet Hållbart arbetsliv för att minska sjukfrånvaro och personalomsättning har pausats tillfälligt på grund av Coronapandemin.

Äldrenämnden (överskott 48,6 mnkr)

Prognosen för helåret är ett överskott med 48,6 mnkr. Det prognostiserade överskottet är något lägre än tidigare prognos. Detta beror framförallt på ett högre OPI (SKR:s omsorgsprisindex) än förväntat.

De största avvikelserna i prognosen avser högre kostnader inom vårdboheter och hemtjänsten som redovisar ett stort överskott. Majoriteten av kostnader orsakade av coronapandemin förväntas erhållas genom statsbidrag, dock förväntas en mindre nettoeffekt om 1,2 mnkr som inte kommer kunna återsökas på grund av de kriterier som finns.

Hemtjänst

Inom hemtjänsten uppskattas ett överskott på 79,0 mnkr. Bedömningen är däremot att överskottet inom hemtjänsten år 2020 kommer att bli högre än så, varav en försiktig prognos har gjorts på grund av osäkerheter. De största orsakerna till överskottet är färre antal hemtjänsttimmar än budgeterat samt att vi inte haft den förväntade effekten av demografi. Hemtjänststatistiken för oktober visar cirka 55 000 utförda timmar per månad i jämförelse med oktober år 2019 cirka 64 000 timmar per månad. Antalet färre hemtjänsttimmar bedöms ha uppstått som en konsekvens av coronapandemin. Sedan mars har betydligt färre hemtjänsttimmar utförts än föregående år. Färre ansökningar om hemtjänst än väntat har inkommit, i relation till ökningen av antalet äldre (och därmed demografiersättningen). Fler brukare undanber besök av hemtjänsten med anledning av coronapandemin. Under våren sades avtal med ett par utförare upp, vilket även bedöms ha påverkat antalet utförda hemtjänsttimmar. Ersättningsnivån inom ytterområden har justerats uppåt efter beslut som fattades i juni. Beslutet omfattar hemtjänstinsatser som utförts i ytterområden från och med januari år 2020. Uppskattningen för denna kostnad var cirka 10 mnkr, men utfallet visar på cirka 5 mnkr, vilket utökat överskottet ytterligare inom hemtjänsten.

Vårdboheter

Inom vårdboheter bedöms ett underskott på 17,5 mnkr, vilket är större än tidigare prognos. Detta beror på olika faktorer däribland högre OPI-uppräknning (SKR:s omsorgsprisindex), extra ersättningar, samt ny enhet med korttidsplatser.

I tidigare prognoser förväntades OPI ligga på samma nivå som föregående år. OPI har nu fastställts och är högre än föregående år vilket utökade underskottet ytterligare inom vårdbostäder.

Uppskattningen för extra ersättningar har höjts sedan föregående rapportering och har därmed utökade underskottet inom vårdbostäder. Antalet extra ersättningar bedöms vara flera i år än 2019.

Beslut har tagits om att använda sju av tretton korttidsplatser för korttidsvård med anledning av ökat behov från slutenvården. Med anledning av den rådande situationen har flera brukare valt att inte nyttja insatserna under coronapandemin vilket nu lett till att dessa brukare har mer akuta behov. Det finns ett större behov från ordinärt boende där brukare inte klarar sig hemma med hemtjänst. Ytterligare en anledning för öppnandet av enheten är på grund av att antalet utskrivningsklara ökar i en takt som inte går att hantera för tillfället.

Social- och omsorgsnämnden (underskott 7,0 mnkr)

I tidigare delårsrapporter har underskottet prognosticerats till 63 mnkr. Enligt beslut i KS 2020-10-20 har Social- och omsorgsnämnden tillförts högst 63 mnkr för att täcka prognosticerat underskott. Medel har tillförts budget HVB barn och unga med 52 mnkr resterande 11 mnkr har tillförts Familjehem barn och unga.

Då årets OPI (SKR:s omsorgsprisindex) fastställts till 3 % vilket är högre än tidigare gjorda antaganden så förväntas det ekonomiska resultatet till ett underskott med 7 mnkr trots den utökade budgetramen.

Den största budgetavvikelsen inom Individ- och familjeomsorg har under året 2020 hänförs till placeringar inom HVB (hem för vård och boende) barn och unga. I likhet med föregående prognos pekar statistiken på en fortsatt minskning av antalet vårddygn samtidigt som det i närtid förväntas vara fler placeringar som kommer avslutas än som kommer inledas. Antalet vårddygn och sedermera kostnaden påverkas i stor omfattning av samhällsutvecklingen och andra myndigheters agerande, som exempelvis Polismyndigheten, vilket försvårar både styrning och prognosarbete avseende HVB.

Statistiken för år 2020 visar, i jämförelse med år 2018 och år 2019, att fler barn och unga aktualiseras inom socialtjänsten. Fler blir aktualiserade genom anmälan och fler utredningar inleds. Under oktober är den genomsnittliga nettokostnaden fortsatt högre i jämförelse med helåret 2019. Statistiken pekar dock fortsatt på nedgång av antalet vårddygn för barn och unga. Dock framgår ännu inte en tydlig nedgång av kostnaderna i jämförelse med föregående år. Vårddygnspriserna inom ramavtalen är högre i jämförelse med föregående år till följd av att fler komplexa ärenden som kräver en högre personaltätet.

Vad gäller vuxna låg kostnaderna på en relativt stabil nivå år 2019. Bedömningen är att placerings- och kostnadsbildningen kommer vara fortsatt relativt stabil även under år 2020. Nettokostnaden avseende placeringar inom HVB vuxna per oktober ligger i nivå med budget.

Arbete pågår i åtgärdsplanen med aktiviteter för att ändra arbetssätt och metoder för att möta denna utveckling.

Uppföljning åtgärdsplan

Den i juni framtagna åtgärdsplanen ska leda till långsiktiga och bestående förändringar. Arbete pågår i åtgärdsplanen med aktiviteter för att ändra arbetssätt och metoder för att möta denna utveckling. Ett antal ärenden är under utredning och kommer presenteras för nämnden under hösten för planerad effekt nästkommande år. Utifrån framtagna åtgärdsplan har en aktivitetslista tagits fram, samtliga processer är påbörjade. Vid varje nämnd görs en kort muntlig dragning kring pågående aktiviteter.

Barn- och ungdomsnämnden (överskott 77,5 mnkr)

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som barn- och ungdomsnämnden har tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens olika verksamheter förskola, grundskola och grundsärskola.

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett överskott på 75,6 mnkr. Inom nämndens anslagsdel har kostnaderna för barn i behov av extraordinärt stöd blivit lägre än budgeterat inom förskola, fritidshem och grundskola. Det beror på att bedömningarna tydligare har anpassats till gällande regelverk.

Överskottet i förskolan med 53,4 mnkr beror framförallt på att kostnaden för barn i behov av extraordinärt stöd har minskat samt att det är färre barn inskrivna i verksamheten jämfört med budget. Överskottet avser även reservmedel på grund av tidigare osäkerhet kring statsbidraget ”Mindre barngrupper”, ett lägre antal barn än budget samt försäljning av bostadsrätter på 9 mnkr. Fritidshem visar ett överskott med 25,7 mnkr främst beroende på att kostnaderna för barn av i behov av extraordinärt stöd har blivit lägre än budgeterat samt färre inskrivna elever än budgeterat. Underskottet i grundsärskolan med 12,6 mnkr beror på ett ökat antal elever med stora komplexa behov.

De kommunala enheterna är utförare av verksamhet och får ersättning av nämnden för att utföra sina uppdrag. Ersättningen är till största delen ersättning per elev eller barn. De kommunala enheterna budgeterar nollresultat varje år. Enheternas prognos visar ett överskott på 2 mnkr. Förskolan visar ett överskott på 5 mnkr som till stor

del beror på svårigheter att rekrytera behörig personal tillsammans med ett ökat statsbidrag för Mindre barngrupper under läsåret 2019/2020. Grundskolan visar ett underskott som bl.a. beror på ett lägre antal elever.

Bildningsnämnden (enligt budget)

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som bildningsnämndens tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens verksamheter gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning.

De kommunala enheterna är utförare av verksamhet och får ersättning av nämnden för att utföra sina uppdrag.

Helårsprognosen för nämndens anslagsdel visar sammantaget ett nollresultat efter att hela det beviljade tilläggsanslaget på 5,7 mnkr för elevluncher nyttjats. Prognosen för vuxenutbildningen visar ett överskott på 3,5 mnkr då intäkterna för statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning beräknas bli högre än budgeterat. För gymnasieskolan beräknas ett underskott på 3,5 mnkr som är kopplat till vårens satsning på måltidskuponger (den del som inte täcks av tilläggsanslaget på 5,7 mnkr).

Jämfört med föregående månads helårsprognos prognostiserar de kommunala enheterna nu ett nollresultat. Prognosen per 30 september visade på 5,6 mnkr i underskott för de kommunala enheterna. Förändringen avser Anders Ljungstedts gymnasium som har högre intäkter än tidigare prognostiserat. Det prognostiserade underskottet på Anders Ljungstedt gymnasium är till största delen kopplat till vuxenutbildningen. Förändring i prognosen har också skett på Birgittaskolan som har lägre personalkostnader än tidigare prognostiserat.

Elevantalet på vuxenutbildningen har sedan delårsrapporten i augusti stigit markant. Det är cirka 550 fler studerande inskrivna nu. Av dessa är det ca 300 fler elever inom gymnasial vuxenutbildning. Viss osäkerhet finns i prognosen för vuxenutbildningen då det är svårt att prognostisera efterfrågan på vuxenutbildning och Coronapandemins påverkan på efterfrågan.

Kultur- och fritidsnämnden (överskott 0,3 mnkr)

Inga större nettoavvikelser gällande ekonomin förväntas för budgetåret 2020. De extra kostnader och intäktsbortfall som uppstått på grund av coronapandemin beräknas täckas inom ram på grund av verksamhet som ej kunnat genomföras under året.

Arbetsmarknadsnämnden (enligt budget)

I delårsrapporten per den siste augusti ansökte nämnden om ett tilläggsanslag på maximalt 40 mnkr för att täcka det prognosticerade underskottet för helår 2020. Tilläggsanslaget godkändes i KS 2020-10-20. I prognosen som lämnas i denna delårsrapport beräknas 26,1 mnkr av tilläggsanslaget behöva användas under 2020. Utan tilläggsanslaget hade prognosen för arbetsmarknadsnämnden per den siste oktober för helår 2020 alltså varit minus 26,1 mnkr. Det betyder att det prognosticerade underskottet justerats ner med 4,2 mnkr jämfört med prognosen som lämnades i september, vilket beror på högre prognosticerat överskott på avdelningen för arbetsmarknad och integration (10,2 mnkr) som beror på att åtgärdsplanen som nämnden implementerat har haft effekt på framför allt kostnaderna för anställningar med stöd.

Det förväntade underskottet på ekonomiskt bistånd ligger kvar på -37 mnkr för helår 2020. Anledningarna till att ekonomiskt bistånd inte nått upp i de kostnader som prognosticerades i våras är både interna och externa. De största effekterna på en dämpad kostnadsutveckling hos ekonomiskt bistånd har regeringens utökade behörighetskriterier för A-kassan haft, då fler har blivit behöriga till A-kassa och därför inte varit i behov av ekonomiskt bistånd.

Internt har TUA (Team Utreda mot Arbete) lagt om sitt arbetssätt för att direkt möta upp alla nya individer som kodas som arbetslösa, för att se till att deras tid i ekonomiskt bistånd blir så kort som möjligt. Prognosen är fortfarande osäker och det återstår fortfarande att se om den förväntade ökning som prognosticerats av antal biståndsmottagare kommer synas under 2020.

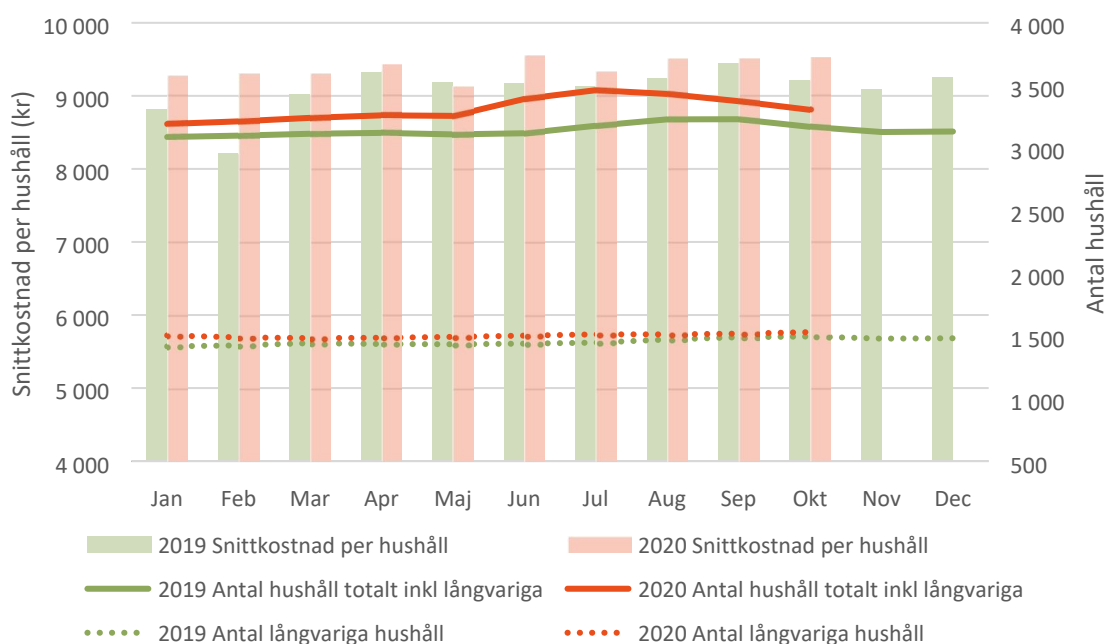
Fördjupad analys ekonomiskt bistånd

I diagrammet nedan visas snittkostnaden per hushåll per månad. I diagrammet finns även antal hushåll, presenterat som totalt och långvariga specifikt.

Snittkostnaden för oktober 2020 ligger på ungefär samma nivå som månaden innan, vilket är bland de högsta nivåerna som förekommit under dessa två år. Antal hushåll har minskat något jämfört med september, men ligger fortfarande på högre nivåer än oktober 2019.

Hushåll med långvarigt biståndsbehov har över lag en högre genomsnittskostnad än övriga hushåll, men blir framför allt mer kostsamma än övriga hushåll eftersom tidperioden som de erhåller bistånd är längre.

Antal hushåll och snittkostnad

Uppföljning åtgärdsplan

Arbetsmarknadsnämnden prognosticerade i april 2020 ett underskott på -58,9 mnkr, varav ekonomiskt bistånd stod för -57 mnkr av dessa. Nämnden beslutade i maj 2020 om en åtgärdsplan som gäller för resterande delen av året och som inarbetas i budgeten 2021. De flesta åtgärder i åtgärdsplanen fortlöper enligt plan. För redovisning av arbetet med åtgärdsplanen se bilaga till nämndens delårsrapport.

Samhällsbyggnadsnämnden (överskott 8,9 mnkr)

Samhällsbyggnadsnämndens prognos för helåret 2020 visar ett överskott på 8,9 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror dels på effekter av coronapandemin med både minskat antal resor i färdtjänsten och olika påverkan på verksamheten samt minskade kostnader för vinterväghållningen.

I driften har nämnden genomfört flera satsningar inom natur och stadsmiljö eftersom denna verksamhet kunde genomföras även under pandemin och nämnden mötte högre efterfrågan från medborgarna som i högre utsträckning än tidigare är i naturmiljöer (som en konsekvens av pandemin).

Bygg- och miljönämnden (överskott 4,3 mnkr)

Bygg- och miljönämndens prognos för helåret 2020 visar ett överskott på 4,3 mnkr jämfört med budget.

Sammantaget beräknas prognosen för bygglov bli 1,8 mnkr sämre än budget. Intäkterna för bygglov är lägre än budget på grund av färre antal större byggprojekt men är ändå en förbättring jämfört med förra delårsrapporten. För bostadsanpassning är prognosen 2,0 mnkr lägre än budget.

Verksamheterna inom miljö visar ett överskott i prognosen på drygt 2,5 mnkr. Med anledning av det ökade uppdraget av trängseltillsyn har livsmedelsverksamheten erhållit ett bidrag från Kammarkollegiet om 1 mnkr. Det extra uppdraget och coronapandemin har resulterat i en tillsynsskuld för samtliga verksamheter inom miljö. Tillsynsskulden har beräknats uppgå till 1 mnkr och motsvarande intäkter har periodiserats till nästa år då tillsynerna beräknas kunna utföras.

Resursmedel, reserv för demografi, pris- o löneökningar med mera (överskott 208,9 mnkr)

Sammantaget beräknas överskottet för resurs- och reservmedel samt det extra statsbidraget för sjuklönekostnader till 208,9 mnkr jämfört med den reviderade budgeten som fullmäktige fastställde den 21 april. De olika delarna som ingår beräknar följande avvikelser mot budget:

- Kommunstyrelsens resursmedel: +56,9 mnkr, förändringen jämfört med föregående prognos beror på att social-och omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fått utökad budgetram (tilläggsanslag) med sammanlagt 89 mnkr för att finansiera de prognostiserade underskotten och kultur- och fritidsnämnden har fått utökad budgetram med 5 mnkr för tillfälligt stöd till elitidrotten
- Försenad nystartad verksamhet: +40,2 mnkr
- Reserv för pris, lön, demografi: +57,5 mnkr
- Bidrag från staten för sjuklönekostnader under coronapandemin +61,6 mnkr (efter att Leanlink erhållit 12,8 mnkr av statsbidraget)
- Intäkter enligt uppdrag: Ingen avvikelse men redovisas under finansnettot då det är en finansiell intäkt.
- Intern ränta: -7,3 mnkr

När nämnderna får utökad budget för att starta ny verksamhet och starten blir försenad återlämnar de budgetram. Förseningarna som i delårsrapporten uppgår till 40,2 mnkr avser samhällsbyggnadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Reserven för pris, lön och demografi redovisar överskott. Det beror på att reserven för demografiska förändringar inte kommer att förbrukas och att berörda nämnder istället återfört budgetram med anledning av att den nya befolkningsprognosen som gjordes i mars visar att det är färre invånare i barn-och ungdomsnämndens och bildningsnämndens åldersgrupper än tidigare beräknat.

Budget och prognos för ”Intäkter enligt uppdrag” 50 mnkr har flyttats till finansnettot då det erhålls som utdelning från Linköpings Stadshus AB och därmed är en finansiell intäkt.

Det prognostiserade underskottet för intern ränta avser samhällsbyggnadsnämnden och beror på försenade investeringar. Nämnden har sänkt sin budgetram med motsvarande belopp och den sänkningen ingår i överskottet för försenad nystartad verksamhet ovan.

Pensionsenheten (underskott 20,3 mnkr inkl. finansiella kostnader och 26,9 mnkr exkl.)

För helår prognostiseras pensionsenhetens nettokostnader bli 20,3 mnkr högre än budgeterat. Denna prognos utgår från pensionsadministratörens beräknade prognos per 31 augusti 2020. Inför bokslut 2020 kommer en ny prognos och erfarenhetsmässigt kan förändringarna mellan prognoserna vara stora varvid osäkerheten i prognosen nu vid delåret är stor. Avvikelsena i den nu aktuella prognosen består av:

- Årets intjänande (inkl. avsättning): -6,9 mnkr
- Ansvarsförbindelse: -21,0 mnkr
- Övrig pensionskostnad: +1,1 mnkr
- Finansiella kostnader: +6,6 mnkr

Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Det sker förändringar i beräkningsförutsättningarna relativt ofta vilket medför stora avvikelser mot budget, både positiva och negativa.

Nämndernas redovisning av hur prognostiserade avvikelser påverkar internbudget och verksamhet 2021

Nedan redovisar nämnderna hur de prognostiserade avvikelserna för 2020 påverkar internbudget och verksamhet 2021. Flera av avvikelserna var kända när internbudgeten för 2021 gjordes och har därför redan beaktats.

Den enskilt största osäkerheten för nämndernas verksamhet är coronapandemin. Beroende på hur länge pandemin pågår och hur den kommer påverka människors beteende kommer den ge effekter i verksamheterna och kan även ligga till grund för omställningar eller förändringar inom respektive verksamhet.

Regeringen aviserade tillsammans med samarbetspartierna ytterligare tillskott till kommuner och regioner för kommande år i september 2020. Aviseringarna ingår i budgetpropositionen för 2021 som kommer att behandlas av riksdagen i december 2020. När fullmäktige behandlade budget 2021 med plan för 2022-2024 den 29 september fick kommunstyrelsen i uppdrag att fördela det extra statsbidraget till nämnderna vilket de gjorde i oktober. Då utökningarna till stor del är tillfälliga under 2021 och 2022 kommer det behövas anpassningar till lägre ramar kommande år.

Extra statsbidrag till Linköping enligt budgetpropositionen för 2021 redovisas i tabellen nedan.

Belopp mnkr	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Utökade generella statsbidrag				
Utökning av de generella statsbidragen med 10 miljarder (varav 7 miljarder till kommunerna) 2021 och 5 miljarder 2022	110,6	55,3		
Äldreomsorgssatsning				
Permanent statsbidrag till äldreomsorgen med 4 miljarder	55,5	55,5	55,5	55,5
Summa förändring jämfört med KF den 29 september	166,0	110,7	55,5	55,5
Därutöver utökning av äldreomsorgslyftet med 1,7 miljarder som rekvideras av äldrenämnden	23,7			

Kommunfullmäktige

I händelse av att coronapandemin fortgår kommer detta innebära ökade kostnader för kommunfullmäktiges verksamhet i form anpassade lokaler och särskild teknik för kommunfullmäktiges sammanträden.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen

Prognostiserat resultat bedöms ej påverka verksamheten under nästkommande år. Dock är det osäkert hur coronapandemin kommer att påverka förvaltningen. Många aktiviteter har fått skjutas upp och det är ännu högst oklart huruvida genomförande kommer att kunna ske under 2021. Till följd av minskade budgetramar är kostnadsdämpande åtgärder planerade för samtliga staber under de kommande åren. Av dessa ligger en stor del av åtgärderna inplanerade under år 2021.

Verksamhetsstöd och service (VSS)

Kontakt Linköping har inte kunna genomföra sin planerade satsning inom AI under 2020, vilket genererar ett överskott i år. Således kommer mer av dessa utvecklingsinsatser ske under 2021, varpå detta kommer betyda att verksamheten får ett överskott i år, men då kommer behöva omprioritera andra utvecklingsinsatser 2021 för att rymma fortsatt AI-satsning inom befintlig finansiering.

Att inrymma Ebbeparkprojektet inom befintlig finansiering slår lite olika för olika delar av verksamheterna. Förvaltningen räknar dock fortfarande med att klara projektet inom ram, men med viss påverkan av verksamheten,

Leanlink

Prognostiserade avvikelser bedöms inte påverka internbudget och verksamhet 2021. Det som kommer att påverka Leanlinks ekonomi 2021 är hur coronapandemin utvecklar sig och huruvida arbetet med åtgärdsprogram kan

genomföras enligt plan samt att dialog med beställarnämnder leder till beslut om ändrade ersättningsnivåer inom hemtjänst och personlig assistans samt effektivare hantering av tomplatser inom gruppboheter.

Äldrenämnden

Inför år 2021 tillförs nämnden ytterligare ett riktat statsbidrag med 55,5 mnkr varför de ekonomiska förutsättningarna finns för att bedriva verksamheten och utveckla den ytterligare. Utvecklingen av den rådande coronapandemin kommer påverka människors beteende och därmed ge effekter i verksamheterna och kan även ligga till grund för omställningar eller förändringar inom respektive verksamhet. Svårigheter kommer finnas att praktiskt genomföra alla typer av aktiviteter såsom ombyggnationer, utbildningar etcetera. Samtidigt som beredskap måste finnas för påverkan av coronapandemin. Sammantaget kan detta innebära att medlen ej kan nyttjas fullt ut.

OPI index (SKR:s omsorgsprisindex) har legat på en relativt stabil nivå. 2020 års nivå på 3 % innebär att kostnaderna ökar mer än uppräknningen av de ekonomiska ramarna. Detta påverkar nämndens ekonomi på sikt.

Social-och omsorgsnämnden

För att nå en budget i balans 2021 krävs att åtgärdsplanen ger avsedda effekter och att alla områden har beredskap för att göra ekonomiska avvägningar. Nämndens ram minskar varför den ekonomiska medvetenheten är angelägen. Att nämndens ramar räknas upp med 2 % för lön vilket är lägre än utfallet av OPI (för 2020 3 %) innebär påverkar nämndens ekonomi.

Barn- och ungdomsnämnden

Nämndens anslagsdel visar ett överskott på 75,6 mnkr för 2020. Kostnaderna för barn i behov av extraordinärt stöd blivit lägre än budgeterat inom förskola, fritidshem och grundskola. Det beror på att bedömningarna tydligare har anpassats till gällande regelverk. Inför budget 2021 har medel för barn i behov av extraordinärt stöd och resursmedel minskats för att ligga i bättre nivå med de kostnader som funnits under 2020.

Bildningsnämnden

Coronapandemins effekter på vuxenutbildning under år 2021 är svår att prognostisera. De kommunala enheterna har under första delen av hösten prognostiserat stora underskott. I prognosen per 31 oktober ser det ut som om de kommunala enheterna går i balans. Katedralskolan och Anders Ljungstedts gymnasium behöver fortsatt vidta åtgärder för att under 2021 vara i ekonomisk balans.

Kultur-och fritidsnämnden

Nämnden prognostiserar ett mindre överskott 2020. Detta har ingen påverkan på verksamheten 2021.

Samhällsbyggnadsnämnden

Den enskilt största osäkerheten på SBNs verksamhet är pandemin. Det vi kunde se under året är att investeringsverksamheten kunde fortlöpa som vanligt (med mindre nedgång i produktionen i början av året som genom omprioriteringar har lösts). Det är större påverkan på driften som präglas av flera snabba, kortare uppdrag som våra leverantörer har svårare att planera för. Detta tror vi kommer att fortsätta även nästa år och kommer kräva större flexibilitet av nämndens verksamheter.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade i maj 2020 om en åtgärdsplan för att hantera det prognosticerade underskottet för nämnden. Åtgärdsplanen har inarbetats i budget 2021, vilket innebär att vissa verksamheter har fått minskat ekonomiskt utrymme och några satsningar avslutats.

Den i våras befarade stora ökningen för ekonomiskt bistånd har uteblivit, vilket även SKR bekräftar i sin ekonomirapport för oktober. Det råder dock fortfarande osäkerhet kring hur det ekonomiska biståndet utvecklas nästa år. Givetvis finns ett samband mellan ökande arbetslöshet (vilket är situationen i dagsläget) och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Dock beror detta samband mycket på vilka insatser staten sätter in och hur långvarig coronapandemin blir.

Till budgeten 2021 har nämnden fått ett tillskott på sammanlagt 62 mnkr jämfört med den plan som lades fram 2019. Detta gör att utgångsläget är bättre för arbetsmarknadsnämnden att möta ett utökat uppdrag med heltidsaktivering och den ökning av ekonomiskt bistånd som observerats på senare år. Dock finns en risk att nämnden fortsatt kommer visa underskott även under 2021 om det ekonomiska biståndet fortsätter öka.

Bygg-och miljönämnden

Det utökade uppdraget av trängseltillsyn har förlängts till första kvartalet 2021 och kommer att påverka verksamheterna inom miljö och då främst livsmedel. Detta eftersom de nya arbetsuppgifterna kräver resurser utifrån uppdatering av nya föreskrifter, eventuella restriktioner samt samordning med anledning av trängseltillsynen samtidigt som ordinarie tillsyn ska genomföras. Resurserna för verksamheterna har utökats vilket ryms inom budget på grund av periodiserad intäkt från 2020.

Uppföljning av effekterna av coronapandemin

Nämnderna har i sina delårsrapporter skrivit om och beräknat coronapandemins effekter på verksamhet och ekonomi som de såg i början av oktober. En sammanfattning av dessa redovisas nedan.

Kommunledningsförvaltningen har lagt upp kommunövergripande koder i ekonomisystemet som hela kommunen använder för att redovisa tillkommande kostnader med anledning av coronaviruset. De redovisade kostnaderna för mars-oktober uppgår till 115 mnkr och de redovisade intäkterna till 25 mnkr. Pandemin innebär även uteblivna kostnader och intäkter som är svårare att följa. Kommunen har återsökt ersättning från staten om sammanlagt 37 mnkr i augusti och göra ytterligare en återsökning i november enligt de begränsningar avseende återsökning som gäller (omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning). Därutöver får kommunen statsbidrag för tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med ca 1 mnkr. I berörda nämnders prognoser antas att ersättning från staten erhålls enligt ansökningarna. Utöver beloppen ovan tillkommer kostnader för ökad sjukfrånvaro där kommunen erhåller statsbidrag för all sjukfrånvaro för perioden mars-juli och för den ökade sjukfrånvaron 2020 för augusti-december som prognostiseras till drygt 74 mnkr varav 12,8 mnkr fördelats till Leanlink.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges sammanträden i mars, april och juni genomfördes med reducerat antal ledamöter samt en förkortad dagordning med enbart brådskande ärenden vilket var överenskommet med kommunfullmäktiges presidium och samtliga gruppleddare i kommunfullmäktige. Syftet var att minska smittspridning. Detta innebär att det blev kortare sammanträden än vad det vanligtvis blir. På grund av att en del ärenden flyttats fram har kommunfullmäktiges sammanträden i augusti och september blivit förlängda. Med anledning av coronapandemin har kommunfullmäktiges presidium beslutat att flytta kommunfullmäktiges samtliga sammanträden under hösten till Konsert och Kongress.

Under våren 2020 togs beslutet att pausa utskott för medborgardialogs verksamhet. Kommunfullmäktiges presidium beslutade 2020-08-20 att återuppta utskott för medborgardialogs verksamhet genom en digital medborgardialog för ett utskott under hösten 2020.

På grund av coronapandemin har även flertalet aktiviteter, bland annat kommunfullmäktiges middag, inom verksamhetsområdet för representation ställts in.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen

Flera av kommunstyrelsens verksamheter har varit engagerade i samordningen av kommunens krishantering under året. Personal från Kommunledningsförvaltningen har bemannat andra förvaltningars krisledning. Inom flera områden har utvecklingstakten minskat och mycket av ordinarie verksamhet har fått skjutas upp. Uppdrag har omprioriterats och resurser omfördelats. Verksamheten har i viss grad återgått till mer normalt läge efter sommaren men de senaste veckorna har beredskapen förstärkts igen efter att smittspridningen tagit ny fart.

Leanlink

Pandemins utbrott och effekter av implementerade restriktioner och anvisningar ledde till en snabb och kraftig ökning av sjukfrånvaron i Leanlinks verksamheter. Under veckorna 11 till och med 13 steg sjukfrånvaron till rekordhöga nivåer. Därefter vände trenden nedåt och efter dubblade sjuktal för mars och april jämfört med 2019 var sommarens sjuktal på förhållandevis normal nivå. Sedan september har sjuktalet återigen ökat. Ackumulerat utfall för sjukfrånvaro av planerad tid för perioden januari – oktober ligger på 10,0 % jämfört med 8,0 % 2019.

Situationen för Leanlink efter oktober kan betecknas som ansträngd men under kontroll. Verksamheterna bedrivs i stort sett som vanligt med undantag för de nya rutiner och restriktioner som införts under pågående pandemi. Medarbetare och chefer fortsätter att följa de planer som tagits fram för att förhindra smittspridning i våra verksamheter.

Den befarade sammanlagda negativa resultateffekten netto på grund av Coronapandemin efter bidrag och ersättningar bedöms till minus 4 mnkr för 2020. Bedömningen av sjuklönekostnader för hösten bygger på en förhållandevis blygsam ökning mot föregående år. Ett eventuellt större pandemiutbrott skulle innebära kraftiga kostnadsökningar jämfört med den nu redovisade prognosen.

Överförmyndarnämnden

Precis som i resten av samhället påverkas ställföreträdare och huvudmän av restriktionerna i samband med coronaviruset på olika sätt. Gode män och förvaltare kan inte utföra sina uppdrag på samma sätt som tidigare utan har fått söka nya vägar för kontakter och kommunikation, både med sina huvudmän och med andra aktörer i samhället.

Äldrenämnden

Kostnaden med anledning av covid-19 bedöms resterande del av året beror helt på hur smittläget utvecklas. Tillgång till skyddsutrustning och kunskap och erfarenhet ifrån våren innebär dock att förutsättningarna är goda för att såväl hindra en smittspridning och att ha god kostnadskontroll.

Statens löfte om att kompensera kommunerna för majoriteten av merkostnaderna kommer leda till att den ekonomiska nettoeffekten för nämnden som beräknas till 1,2 mnkr som inte kommer kunna återsökas på grund av de kriterier som finns.

Bemanningscenter, en åtgärd som planerats med anledning av covid-19, har delvis finansierats genom statsbidrag på 0,6 mnkr.

Social- och omsorgsnämnden

Social – och omsorgsnämndens verksamheter har påverkats av covid-19. Mycket av arbetet hade som målsättning att skapa lugn och stärka förutsättningar för att verksamheterna ska kunna anpassa sin verksamhet i syfte att bibehålla en lugn och trygg miljö för socialtjänstens målgrupper. En del verksamheter har minskad tillgänglighet och arbete pågår för att förhindra negativa konsekvenser av det. Hittills har kostnaderna för covid-19 varit i mindre omfattning och bedöms även fortsättningsvis ligga på en relativt låg nivå under resterande del av år 2020.

Barn- och ungdomsnämnden

Effekter med anledning av coronapandemin är svårbedömda. Alla verksamheter är igång (under november har öppna förskolor varit stängda). Det är en ansträngd situation i samtliga verksamheter på grund av medarbetares frånvaro. Frånvaron är olika mellan förskolor och mellan skolor. Frånvaron varierar vecka för vecka. Det är svårt att planera bemanning, efterfrågan på vikarier är större än antalet tillgängliga vikarier.

Inom kommunens särskolor är läget ansträngt med hög frånvaro hos medarbetarna.

Under våren var frånvaron under ett antal veckor i mars-april mycket höga bland både barn/elever och medarbetare. Slutet av våren var det däremot en mycket hög närvaro. Sannolikt påverkade de restriktioner som innebar att barn/elever och medarbetare med förkylningssymptom skulle vara hemma. Augusti-oktober har frånvaron varit högre än vanligt men inte i närheten av nivåerna under mars-april.

Rektorer beskriver att det finns en stor trötthet bland medarbetarna redan nu första halvan av höstterminen. Sannolikt påverkar insikten om att vi har långt kvar till ett mer normalt läge av närvaro.

Det finns stora risker för att den ökade arbetsbelastningen som drabbar de som är i tjänst, bidrar till ökad sjukfrånvaro framöver och det påverkar elevernas resultat och möjlighet att nå gymnasiebehörighet.

Omfallsplanering har gjorts på förvaltningen för att förbereda för eventuella beslut om stängning eller distansundervisning.

Bildningsnämnden

På grund av coronapandemin bedrivs kommunal vuxenutbildning i huvudsak via fjärr- och distansundervisning från och med 19 mars 2020. Från augusti till oktober skedde en viss övergång till skolförlagd undervisning, särskilt inom delar av sfi. Utifrån de skärpta restriktioner gällande covid-19 som infördes i Östergötland 29 oktober bedrivs återigen undervisningen inom sfi via fjärr- och distansundervisning. Detta kan innebära att moment i undervisningen inte kan genomföras vilket medför att elevens utbildning behöver förlängas och detta kan innebära en ökad kostnad.

På Berzeliuskolan, Folkungaskolan och Katedralskolan är matsalarna underdimensionerade för antalet elever. För att undvika trängsel i skolmatsalarna och följa rekommendation från Folkhälsomyndigheten gällande att förebygga smittspridning av covid-19 har åtgärder vidtagits som innebär att andra lokaler används (förutom skolmatsalarna) till lunchservering. För att ytterligare undvika trängsel under skollunchen kommer lokaler i Konsert och kongress att användas fr.o.m. 2 november för att servera skollunch till ca 200 elever på Katedralskolan. Detta innebär en ökad kostnad.

Folkhälsomyndighetens beslut om skärpta allmänna råd för Östergötland får som konsekvens att många arbetsplatser har skurit ner på sin verksamhet alternativt stängt ner tillfälligt och därmed försåras möjligheterna för elever att genomföra APL. Det är ännu för tidigt att bedöma i vilken omfattning detta drabbar elevernas utbildning. För minderåriga elever (d.v.s. under 18 år) som ska göra APL inom vård- och omsorgssektorn i Linköpings kommun fattade krisledningen för social- och omsorgsförvaltningen beslut att minderåriga elever inte kan beredas APL-plats. Beslut är fattat utifrån arbetsmiljölagstiftningen som förbjuder minderåriga att vistas i miljöer där smitta som tillhör riskklass 3 finns (coronavirus tillhör riskklass 3). Detta medför att elevernas utbildning behöver läggas om men bedömningen i nuläget är att det finns tid att ta igen detta moment.

Kultur- och fritidsnämnden

Efter sommaren påbörjade kultur- och fritidsnämnden en återanpassning av viss verksamhet utifrån ordinarie förutsättningar. Stora delar av verksamheten var emellertid fortfarande anpassad och omställd utifrån coronapandemin när Folkhälsomyndigheten skärpta restriktioner den 29 oktober, som bland annat omfattade allmänna mötesplatser samt kultur-, fritid- och idrottssektorn. Linköpings kommun antog 2020-10-30 en inriktning som bland annat innebär satsning på maximal nedstängning av frivillig verksamhet, det vill säga verksamhet som är icke-obligatorisk och inte lagstadgad, under tre veckors tid. Mot bakgrund av kommunens inriktning beslutade kultur- och fritidsdirektören på delegation 2020-10-30 att vidta åtgärder som innebär nedstängning av kulturverksamheten inklusive evenemang samt merparten av ungdomsverksamheten. Undantag är ungdomsverksamhet kopplad till grundskolan samt Kulturskolan som ställer om merparten av verksamheten till digital undervisning. Kulturskolan kan även bedriva fysisk verksamhet för grundskolebarn. Åtgärderna som omfattar idrotts- och föreningsverksamhet innebär bland annat att samtliga föreningar ska delges information om de skärpta restriktionerna (men att det är upp till varje förening och förbund att följa dem). Vidare omfattar detta att simhallarna och ishallarna hålls stängda för allmänheten men öppna för förenings- och skolverksamhet samt att upphandlade entreprenörer har ansvar för att hantera restriktionerna.

Coronapandemin har slagit hårt mot kommunens elitidrott, som hitintills stått utanför det tillfälliga bidrag som riktats till barn- och ungdomsidrotten i Linköpings kommun (kultur- och fritidsnämnden 2020-09-24, § 68). För att stödja elitidrotten i Linköping beslutade kommunestyrelsen 2020-10-16, § 272, att utöka nämndens budgetram med 5 mnkr under 2020 avseende tillfälligt stöd till elitidrotten.

Arbetsmarknadsnämnden

Coronapandemin bedöms på sikt ha stora effekter på arbetsmarknadsnämndens verksamhet. I SKR:s Ekonomirapport oktober 2020 framgår att under 2020 beräknas antal arbetade timmar falla med 3,7 procent och arbetslösheten öka med 2 procentenheter till knappt 9 procent, för att sedan öka ytterligare under 2021. Redan före coronapandemin fanns många långtidsarbetslösa som inte fått arbete trots flera år med stark efterfrågan på arbetskraft. Det förklaras av skillnaden mellan vad arbetsgivarna efterfrågar och de arbetslösas kompetenser. Det är sannolikt att pandemin påskyndar den pågående strukturomvandlingen på arbetsmarknaden. Det riskerar att öka obalansen på arbetsmarknaden ytterligare då fler personer saknar de kompetenser som efterfrågas. Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar gymnasial utbildning.

I SKR:s Ekonomirapport från i våras gjordes bedömningen att utbetalningarna av ekonomiskt bistånd skulle öka kraftigt 2020 och 2021. Orsaken var inte bara en förväntad ökning av arbetslösheten, utan också att sektorer med en överrepresentation av unga anställda med timlön och korta kontrakt var extra hårt drabbade. Den månadsstatistik över biståndet som Socialstyrelsen presenterat hittills pekar dock mot att ökningen under 2020 blir mindre än befarat och den beräknade ökningen blir inte ens hälften av tidigare bedömning. De nya, tillfälliga, reglerna för A-kassan har sannolikt en del med detta att göra, även om det inte går att kvantifiera.

Det är viktigt att tänka på är att det finns en fördröjningseffekt mellan dagen från arbetslöshet till behovet av försörjningsstöd kommer. Detta kan komma att drabba försörjningsstödet på längre sikt, då individerna gått igenom det skyddsnet som byggs upp via Arbetsförmedlingen och statliga satsningar. Nya målgrupper som inte kvalificerar sig för arbetslöshetsersättningar samt ansträngd arbetsmarknad och ökad arbetslöshet börjar redan ansöka om stöd.

Samhällsbyggnadsnämnden

Under första kvartalet har coronaviruset haft liten påverkan på nämndens verksamheter. Påverkan har ökat något under andra och tredje kvartalet.

Samhällsbyggnadsnämnden har därför en sex månaders förlängning av fakturabetaltiden för markupplåtelser för att främst hjälpa restauranger och små affärer i kommunen.

Bygg- och miljönämnden

Under mars månad började de första störningarna visa sig inom främst miljöverksamheten. Detta i form av behoven av förändrade arbetssätt för våra inspektörer som i sitt yrkesutövande besöker/kontrollerar många olika typer av verksamheter. Det förändrade arbetssättet gjorde att vissa kontroller utfördes men ett betydande antal kommer behöva utföras efter pandemin, förhoppningsvis redan nästa år.

Från 1 juli fick nämnden ett utökat uppdrag för trängseltillsyn vilket gjort att den tillsynen har prioriterats före den ordinarie tillsynen. Det innebär också att den planerade tillsynen inte kommer att nå de uppställda målen och den tillsynsskuld som uppstår kommer att hanteras under kommande år. Skillnaden med augustidelårsrapporten är att i takt med ökade smittspridningen i samhället intensifieras detta uppdrag och kräver allt mer tid/resurser från miljöverksamheten.

Inom bygglovsverksamheten har coronapandemin inte påverkat den totala volymen inkommande ärenden i större grad. Ärendevolymen är således fortfarande hög, dock har andelen större företagsärenden minskat och andelen privatärenden av enklare karaktär ökat under perioden. Under oktober har vi fått in två större ärenden men nivån på större bygglovsärenden är fortfarande mycket lägre jämfört med samma period föregående år. Detta innebär att intäkter från bygglovsavgifterna är lägre än budgeterat.

Trots att en stor andel av bygglovshandläggarna arbetat på distans kan det konstateras att kundnöjdheten (via NKI-mätningar) t.o.m. har ökat, vilket tyder på att effektiviteten i handläggningen har förbättrats. En möjlig förklaring till detta är att huvuddelen av ansökningarna (66 %) sker via e-tjänster direkt kopplat till ärendehanteringssystemet, och att det nu går att se en positiv effekt av den fortsatta digitaliseringen av kontorets flöden. Bostadsanpassningen har påverkats av coronapandemin så till vida att bidragsansökningarna har minskat, eftersom det i stor utsträckning berör personer i riskgrupper som också har funktionshinder. Det innebär att möjligheten att göra fysiska anpassningar i bostadslägenheterna har begränsats.

Redovisningsprinciper och upplysningar

Kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med undantag för redovisning av pensionsskuld.

I årsredovisningen för år 2019 framgår en djupare redogörelse av de redovisningsprinciper som tillämpas i kommunen. I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i årsredovisningen för 2019 med undantag för:

Marknadsvärdering av finansiella omsättningstillgångar

Från och med räkenskapsår 2019 finns en ny kommunal redovisningslag. Lagen innebär bland annat att kortsiktiga förändringar i placeringsportföljernas marknadsvärden ska bokföras som intäkter eller kostnader. Kommunen har avvaktat med att applicera den nya lagstiftningen då konsekvenserna i redovisningen är stora till följd av att kommunen har stora externa placeringar. Från och med 2020 har kommunen dock tillämpat den nya lagstiftningen fullt ut. Per den 31 oktober 2020 har resultatet påverkats positivt med minus 13 mnkr avseende orealiserat resultat för finansiella omsättningstillgångar. Motsvarande justering för helår 2019 blir en positiv resultatpåverkan med 653 mnkr, denna rättelse har bokförts direkt mot eget kapital och resultatet för 2019 har justerats för att få jämförbarhet i delårsrapportens tabeller. Balanskravsresultatet påverkas dock inte till följd av den nya lagstiftningen.

Redovisning av pensionsskuld

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning.

Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning, den så kallade blandmodellen. Om Linköpings kommun hade redovisat sina pensionsåtaganden utifrån blandmodellen skulle årets resultat försämrats med 28 mnkr.

Periodisering av generella statsbidrag och prognostiserade slutavräkningar för skatteintäkterna i delårsrapporten

De generella statsbidragen har fördelats ut med 1/12 per månad över räkenskapsåret.

Slutavräkningen för skatteintäkterna för 2019 och 2020 beräknas utifrån Sveriges kommuners och regioners scenario (de gör inte prognoser med anledning av osäkerheten på grund av Coronapandemin/Covid 19). Slutavräkningen för år 2019 har redovisats i sin helhet medan den beräknade slutavräkningen för år 2020 har redovisats med 10/12 av SKR:s scenario/prognos.